

923F

کد کنترل

923

F

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۴۰۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

عصر جمعه
۱۴۰۱/۱۲/۱۲

«اگر دانشگاه اصلاح شود
مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

مدرسی معارف اسلامی (کد ۱۱۵۲)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰۰

جدول مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۲۵	۱	۲۵	۱۱	اخلاق و تربیت اسلامی	۱۵	۱۶۶	۱۸۰
۲	تفسیر قرآن	۲۰	۲۶	۴۵	۱۲	تاریخ و تمدن اسلامی	۱۵	۱۸۱	۱۹۵
۳	کلام اسلامی	۱۵	۴۶	۶۰	۱۳	تاریخ عمومی جهان	۱۵	۱۹۶	۲۱۰
۴	ادبیات فارسی	۱۵	۶۱	۷۵	۱۴	تحولات اجتماعی و سیاسی ایران	۱۵	۲۱۱	۲۲۵
۵	فلسفه	۱۵	۷۶	۹۰	۱۵	اندیشه‌های سیاسی غرب	۱۵	۲۲۶	۲۴۰
۶	منطق	۱۵	۹۱	۱۰۵	۱۶	جامعه‌شناسی سیاسی	۱۵	۲۴۱	۲۵۵
۷	اطلاعات عمومی	۱۵	۱۰۶	۱۲۰	۱۷	تفسیر نهج البلاغه	۱۵	۲۵۶	۲۷۰
۸	تاریخ اسلام	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۸	علوم قرآن	۱۵	۲۷۱	۲۸۵
۹	تاریخ معاصر	۱۵	۱۳۶	۱۵۰	۱۹	ادبیات عرب	۱۵	۲۸۶	۳۰۰
۱۰	اصول	۱۵	۱۵۱	۱۶۵					

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره سندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- 1- ----- eye contact with your audience while giving your presentation.
1) Take   2) Insure   3) Direct   4) Make
- 2- If ----- hold true, future global population growth will be heavily concentrated in Latin America, Africa, and South Asia.
1) projections   2) inclinations   3) interventions   4) realizations
- 3- **Warning:** Anyone caught stealing from these premises will be -----.
1) exonerated   2) intensified   3) prosecuted   4) legitimized
- 4- The manager's inflammatory comments are just ----- an already difficult situation. He should think before he opens his mouth next time.
1) challenging   2) exacerbating   3) dispelling   4) affirming
- 5- The internet seems to have almost ----- every mode of communication ever invented!
1) captivated   2) superseded   3) allocated   4) commenced
- 6- The woman is known as an ----- woman because she gives away millions of dollars every year to various charities.
1) economical   2) aesthetic   3) unforeseen   4) altruistic
- 7- Jen takes medicine at the first sight of a/an ----- headache; Lin, by contrast, resists taking medicine even when she's really sick.
1) incipient   2) skeptical   3) ambiguous   4) credible

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Teachers play various roles in a typical classroom, but surely one of the most important (8) ----- classroom manager. Effective teaching and learning cannot take place in (9) ----- . If students are disorderly and disrespectful, and no apparent rules and procedures guide behavior, chaos becomes the norm. In these situations, both

teachers and students (10) ----- . Teachers struggle to teach, and students most likely learn much less than they should.

- 8- 1) being   2) of those are   3) is that of   4) ever to be is
 9- 1) a classroom is poorly managed   2) a managed classroom poorly
     3) a poorly managed classroom   4) managing poorly a classroom
 10- 1) suffer   2) they are suffered
      3) to suffer   4) suffering

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Arabic poetry was rich in eloquence and imagery but it was limited in range, and was lacking in profundity. Its content might be interesting but it was stereotyped. The masterpieces of their poetry follow almost exactly the same sequence of ideas and images. It was, nevertheless, a faithful mirror of life in ancient Arabia. Also, in cultivating the art of poetry, the Arab poets were, unconsciously, developing one of the greatest artifacts of mankind, the Arabic language.

The greatest compositions of the pagan Arabs were the so-called "Golden Odes," a collection of seven poems, supposedly of unsurpassed excellence in spontaneity, power and eloquence. They were suspended in Kaaba as a challenge to any aspiring genius to excel or to match them. Sir William Muir writes about these poems as follows:

The Seven Suspended Poems still survive from a period anterior even to Mohammed, a wondrous specimen of artless eloquence. The beauty of the language and wild richness of the imagery are acknowledged by the European reader; but the subject of the poet was limited, and the beaten track seldom deviated from.

With the rise of Islam the emphasis shifted, temporarily, from poetry to prose, and poetry lost its prestigious position as the "queen" of the arts of Arabia.

- 11- **Which one is NOT a characteristic of Arabic poetry?**
 1) creativity in expressing ideas and thoughts
 2) marked by forceful and fluent expression
 3) lack of depth of knowledge or thought
 4) applying figures of speech
- 12- **Arab poets, as it's stated in the passage, -----.**
 1) helped people to have a better life through poetry
 2) had a critical role in developing Arabic language
 3) intended to make Arabic known to European readers
 4) inspired their ideas and images by looking at the mirror
- 13- **The word "them" in paragraph 2 refers to -----.**
 1) aspiring geniuses   2) the pagan Arabs
 3) Golden Odes   4) the greatest compositions

- 14- You can conclude from the passage that Sir William Muir most likely was a/an -----.
- 1) European collector
  - 2) pagan poet
  - 3) Islamic scholar
  - 4) orientalist
- 15- All of the following sentences, according to the passage, are true EXCEPT that -----.
- 1) poetry as a form of language vanished with the advent of Islam
  - 2) The Seven Suspended Poems belonged to time before Islam
  - 3) prose was the written form emphasized more after the rise of Islam
  - 4) “queen” of the arts was the title given to pre-Islamic Arabic poetry

PASSAGE 2:

Ritual is a religious service which involves a series of actions performed in a fixed order. In other words, a ritual is a way of behaving as per prescribed or established form of religious ceremony. It is observance of a set form or system of rites as a part of public/private worship. Rituals are practices, services or procedures done as rite, especially at regular intervals in set precise manner. Religious rituals reinforce the basic tenets of religion. When rituals make people feel good, they reinforce the belief that their religion is the correct one. Religions have their own rituals attached to their beliefs. Some rituals across religions (like fasting) are specific to one religion while others are practiced throughout. Ritual gives shape to emotions and helps humans come to terms with the major events of life. They have generally been seen as indispensable in deepening spiritual insight. The repetition of rituals instils religious values and attitudes in the lives of the worshippers.

Rituals motivate and move us. Through ritual we build families and community, we make transitions and mark important events in our lives, we express ourselves in joy and sorrow, and perhaps, most importantly, we create and sustain identity. Our ancient ancestors used the bond of rituals to create ties of kinship necessary for survival in a world full of dangers. As rituals have their roots in religion, they are agents of controlling our behavior in community and developing our sense of belonging as well.

- 16- It's stated in the passage that ritual is -----.
- 1) a social custom, practice, or conventional act originated from tradition
  - 2) a way of behavior specialized and accomplished based on individual beliefs
  - 3) the observances and procedures performed merely at grand and formal occasions
  - 4) a ceremony consisting of a series of actions performed according to a prescribed order
- 17- Religious rituals, according to the passage, -----.
- 1) cause people to feel they have chosen the proper religion
  - 2) help strengthen the main principles of religion
  - 3) result in spreading beliefs across nations
  - 4) make bad events happen less in our life
- 18- The word “instils” in paragraph 1 is closest in meaning to -----.
- 1) changes
  - 2) shares
  - 3) establishes
  - 4) protects
- 19- According to paragraph 2, the fact of continuing to exist, typically in spite of difficult circumstances, relied on -----.
- 1) choosing the best agents of controlling our behavior in community
  - 2) building strong relationships between members of the family
  - 3) creating the rituals by which expressing our joy and sorrow freely
  - 4) enforcing our sense of belonging in the community

- 20- All of the following, according to the passage, are true about rituals EXCEPT that -----.
- 1) they form our identity
  - 2) they make us emotional
  - 3) they make us move to our goals
  - 4) they form the base of our families

PASSAGE 3:

The sociolinguistic situation of Arabic in modern times provides a prime example of the linguistic phenomenon of diglossia – the use of two distinct varieties of the same language, usually in different social contexts. This diglossic situation facilitates code-switching in which a speaker switches back and forth between the two dialects of the language, sometimes even within the same sentence. People speak MSA as a third language if they speak other languages native to a country as their first language and colloquial Arabic dialects as their second language. Modern Standard Arabic is also spoken by people of Arab descent outside the Arab world when people of Arab descent speaking different dialects communicate to each other. As there is a prestige or standard dialect of vernacular Arabic, speakers of standard colloquial dialects code-switch between these particular dialects and MSA.

Classical Arabic is considered normative; a few contemporary authors attempt to follow the syntactic and grammatical norms laid down by classical grammarians and to use the vocabulary defined in classical dictionaries.

As MSA is a revised and simplified form of Classical Arabic, MSA in terms of lexicon omitted the obsolete words used in Classical Arabic. As diglossia is involved, various Arabic dialects freely borrow words from MSA. This situation is similar to Romance languages, wherein scores of words were borrowed directly from formal Latin; educated speakers of standard colloquial dialects speak in this kind of communication.

- 21- **Diglossia, according to the passage, is -----.**
- 1) applying two dialects of the same language under different conditions within a community
  - 2) an evolving stratification of multiple speech situations within a single language
  - 3) the ability to speak and communicate using two distinct languages
  - 4) a facilitated code derived from different social contexts
- 22- **It's stated in the passage that MSA is -----.**
- 1) a variety of Arabic language
  - 2) a colloquial form of Arabic language
  - 3) a dialect spoken simply outside the Arab world
  - 4) the accepted form of Arabic by grammarians
- 23- **Classical Arabic, based on given information in the passage, -----.**
- 1) is the base of lexical dictionaries
  - 2) is a language with a limited range of rules
  - 3) uses words that are no longer in use
  - 4) borrows words from Modern Standard Arabic
- 24- **The phrase "laid down" in paragraph 2 can be replaced by -----.**
- 1) developed
  - 2) changed
  - 3) spread
  - 4) simplified
- 25- **This passage mainly -----.**
- 1) compares three versions of Arabic language
  - 2) represents the present situation of Arabic
  - 3) highlights MSA as the best version of Arabic
  - 4) focuses on diglossia as prime example of linguistics

تفسیر قرآن:

- ۲۶- از دیدگاه علامه طباطبایی، مراد از انجام صالحات در آیه شریفه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ﴾، تلبس به جمیع اعمال صالحه در کدام مورد است؟
- (۱) همه حوزه‌ها
(۲) حوزه وظایف فردی
(۳) حوزه کمک به نیازمندان
(۴) حوزه وظایف اجتماعی
- ۲۷- از دیدگاه علامه طباطبایی، مراد از «الَّذِينَ آمَنُوا» در آیه شریفه ﴿إِنَّ الَّذِينَ أُجْرِمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ﴾ چه کسانی هستند؟
- (۱) همه مسلمانان عصر نزول
(۲) صحابه و تابعان
(۳) صحابه جهادگر در راه خدا
(۴) ابرار وصف شده در آیات پیشین
- ۲۸- از دیدگاه علامه طباطبایی، مراد از «نعیم» در آیه شریفه ﴿ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ﴾ به دلالت سیاق چیست؟
- (۱) نعمت ولایت ائمه (ع) (۲) مطلق نعمت (۳) نعمت اسلام (۴) نعمت رسالت خاتم (ص)
- ۲۹- از دیدگاه علامه طباطبایی، کدام پاسخ درباره مرجع ضمیر «ه» در «آه» در آیات مبارک ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ﴾ و آیه علی ذلک لشهید است؟
- (۱) ذلک (۲) رب (۳) الانسان (۴) الله
- ۳۰- از دیدگاه علامه طباطبایی، توصیف «عیشه» به صفت «راضیه» از کدام نوع است؟
- (۱) مجاز لغوی (۲) مجاز عقلی (۳) حقیقت لغوی (۴) حقیقت شرعی
- ۳۱- از دیدگاه علامه طباطبایی، نوع علم تفصیلی مورد نظر در آیه شریفه ﴿عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ﴾ از جنس کدام علم و معرفت آدمیان در روز قیامت نیست؟
- (۱) بل الانسان علی نفسه بصیرة
(۲) یوم یتذکر الانسان ما سعی
(۳) یوم تجد کل نفس ما عملت من خیر محضراً
(۴) فمن أوتی کتابه بيمينه فأولئك یقرؤون کتابهم
- ۳۲- از دیدگاه علامه طباطبایی، مراد از «رکوب آدمی بر طبقات گوناگون» در آیه شریفه ﴿لَتَرْكِبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ﴾ چیست؟
- (۱) طی مراحل گوناگون از حیات این جهانی تا حساب اخروی
(۲) طی مراحل گوناگون از حیات در مرحله برزخی
(۳) طی مراحل گوناگون از حیات در سرای آخرت
(۴) طی مراحل گوناگون از حیات در سرای دنیا
- ۳۳- از دیدگاه علامه طباطبایی، کدام قول درباره صفات سه‌گانه منفی در سوره مبارک الاخلاص، ارجح و اقرب است؟
- (۱) استقلال هر کدام از آنها به‌عنوان صفات ذات
(۲) استقلال هر کدام از آنها به‌عنوان صفات فعل
(۳) متفرع بودن آنها از صفت «صمدیت» به‌عنوان «صفت فعل»
(۴) متفرع بودن آنها از صفت «احدیت» به‌عنوان «صفت ذات»
- ۳۴- از دیدگاه علامه طباطبایی، براساس ظاهر آیات، مراد از «الکافرون» در آیه شریفه ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ چیست؟
- (۱) مطلق کفار
(۲) کفار معهود
(۳) کفار مدینه
(۴) کفار مکه

- ۳۵- از دیدگاه علامه طباطبایی، فاعل در آیه شریفه ﴿يَلْفَهُمْ رَحْلَةَ الشَّتَاءِ وَالصَّيْفِ﴾ چیست؟
 (۱) ضمیر مستتر مرفوع «هی»
 (۲) ضمیر متصل نصبی
 (۳) ضمیر متصل جرّی
 (۴) الله
- ۳۶- از دیدگاه علامه طباطبایی، کدام پاسخ درباره «رؤیت» در آیه شریفه ﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يَكْذِبُ بِالْدِينِ﴾ درست است؟
 (۱) قلبی بودن آن به صورت انحصاری
 (۲) بصری بودن آن به صورت انحصاری
 (۳) محتمل رؤیت بصری و قلبی به صورت مشترک
 (۴) وهمی و ظنی بودن آن به صورت مشترک
- ۳۷- از دیدگاه علامه طباطبایی، واژه «الصمد» در آیه شریفه ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾ به چه معناست؟
 (۱) المقصود فی الحوائج علی الاطلاق
 (۲) المشتكى اليه فی الدوائر
 (۳) المستعان علی ما یوصف
 (۴) المرَجُوّ فی النوائب
- ۳۸- از دیدگاه علامه طباطبایی، مراد از «روح» در آیه شریفه ﴿يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا﴾ چیست؟
 (۱) روح امری مورد نظر در آیه «قل الروح من أمر ربّی»
 (۲) فرشته موکّل بر ارواح آدمیان
 (۳) جبرئیل
 (۴) قرآن کریم
- ۳۹- استفهام به کار رفته در آیه شریفه ﴿أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بِنَاهَا﴾ از چه نوعی است؟
 (۱) تقریری
 (۲) توبیخی
 (۳) حقیقی
 (۴) انکاری
- ۴۰- براساس دیدگاه علامه طباطبایی، وَصَفِ «الْجَامِعُونَ بَيْنَ الْكُفْرِ اعْتِقَادًا وَالْفَجْرِ عَمَلًا» مربوط به کدام عبارت قرآنی است؟
 (۱) وجوه یومئذ علیها غبرة
 (۲) ضاحکه مستبشرة
 (۳) ترهقها قتره
 (۴) الکفرة الفجرة
- ۴۱- از دیدگاه علامه طباطبایی، آیه شریفه ﴿أَنَّهُ يَبْدئُ وَيَعِيدُ﴾ به دلالت سیاق مفید چیست؟
 (۱) قصر اعاده واپسین در خداوند متعال
 (۲) حصر خلقت نخستین در خداوند متعال
 (۳) قصر ابداع وجود و اعاده آن در خداوند متعال
 (۴) حصر حساب و کتاب بندگان در خداوند در عرصه قیامت
- ۴۲- از دیدگاه علامه طباطبایی، مستند به روایات پیامبر اکرم (ص)، امام علی (ع) و امام صادق (ع)، مراد از «وانحر» در آیه شریفه ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ﴾ چیست؟
 (۱) جهاد فی سبیل الله در مواجهه با دشمنان شریعت
 (۲) پرداخت زکات فطره در پایان ماه رمضان
 (۳) قربانی کردن شتر پس از تولد فرزند
 (۴) بالا بردن دستها تا بناگوش در تکبیر نماز
- ۴۳- از دیدگاه علامه طباطبایی، ابهام نخستین در یاد کردن «صحف» و سپس تفسیر آن به «صحف ابراهیم و موسی» در آیات شریفه ﴿أَنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ﴾ مفید چیست؟
 (۱) تفخیم شأن و تعظیم امر این صحف
 (۲) از میان رفتن و گم شدن این صحف در گذر تاریخ
 (۳) مأمور بودن انبیاء الهی بعدی به عمل به این صحف
 (۴) منسوخ شدن احکام این صحف برای انبیای الهی بعدی
- ۴۴- از دیدگاه علامه طباطبایی، کدام مورد را می توان مدلول آیات شریفه ﴿فَادْخُلِي فِي عِبَادِي وَادْخُلِي جَنَّتِي﴾ دانست؟
 (۱) ظرف خطاب در آنها مربوط به پایان حساب در قیامت است.
 (۲) بهشت، تفضّل خاص خداوند متعال بر گروهی از بندگان در قیامت است.
 (۳) تلبس به اعمال صالح مستلزم اعتقاد راسخ به مبانی فکر و عقیده دینی است.
 (۴) صاحب «نفس مطمئنه» مذکور، حائز مقام عبودیت و در زمره «عباد الله» است.

۴۵- براساس دیدگاه شیخ طبرسی، کدام مورد درباره مفهوم «الکوثر» در دلالت بر معنای «ذریه کثیر» در آیه شریفه ﴿أَنَا اعطیناک الکوثر﴾ درست است؟

- (۱) معنای تفسیری (۲) معنای تأویلی (۳) مفهوم شرط (۴) مفهوم نعت

کلام اسلامی:

- ۴۶- از نظر متکلمین، مهم‌ترین برهانی که بر اثبات وجود خدا اقامه شده، کدام است؟
 (۱) حدوث (۲) نظم (۳) فطرت (۴) اعجاز
- ۴۷- کدام مورد، نظر متکلمین شیعه در رابطه با آیه شریفه ﴿أَرْنِي أَنْظِرَ إِلَيْكَ﴾ را بیان نموده است؟
 (۱) محکم‌ترین استدلال بر عدم امکان رؤیت است.
 (۲) آن را نمی‌توان براساس ظاهر فهمید و باید تأویل کرد.
 (۳) درخواست موسی علیه‌السلام برای قومش بود تا امتناع رؤیت را نشان دهد.
 (۴) نشان می‌دهد که موسی علیه‌السلام پس از پاسخ الهی، متوجه عدم امکان رؤیت شد.
- ۴۸- تکمیل ماده به واسطه صورت، به کدام صفت الهی بازمی‌گردد؟
 (۱) قاهریت (۲) جباریت (۳) قیومیت (۴) خیریت
- ۴۹- کدام مورد تعریف ابوالحسین از «فعل» را نقض می‌کند؟
 (۱) فعلی که وصفی زائد بر حسنش ندارد.
 (۲) حکم عقل بر بداهت تصور «عقل» است.
 (۳) فعلی که نکوهشی به ارتکاب آن تعلق نمی‌گیرد.
 (۴) فعلی که به امری زائد بر حدوث متصف نمی‌گردد.
- ۵۰- نظر اشاعره در مورد اجتماع دو قدرت بر فعل واحد، کدام است؟
 (۱) مراد قدرت قوی‌تر، تحقق می‌یابد.
 (۲) در هر صورتی که تصور شود، مستلزم محال است.
 (۳) فقط در صورت تساوی دو قدرت مستلزم، محال است.
 (۴) در صورتی که دو قدرت به افراد انسان تعلق داشته باشد، جایز است.
- ۵۱- کدام مورد از زمره آیات مورد استناد امامیه بر اثبات فاعلیت بنده نیست؟
 (۱) و إِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ
 (۲) إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
 (۳) مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ
 (۴) وَمَنْ يَرِدْ أَنْ يَضَلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيْقًا حَرَجًا
- ۵۲- کدام نظر متعلق به ابواسحاق نظام است؟
 (۱) نفس انسانی، حقیقتی است که در بدن جاری است و آنچه که خارج از بدن واقع شود، فاعل آن خداست.
 (۲) انسان فاعل افعال متولدیه است که از او سر می‌زند و به نحو بدیهی آن را می‌داند.
 (۳) اراده، تنها فعلی است که از انسان سر می‌زند و محل حدوث اراده قلب است.
 (۴) افعال انسان همان افعال مباشر او هستند و فعل متولد، فاعلی ندارد.
- ۵۳- کدام عبارت، نادرست است؟
 (۱) هیچ تکلیفی از حیث نفس تکلیف، ضرر و زیانی را متوجه بنده نمی‌کند.
 (۲) تکلیف را نمی‌توان نوعی معاوضه دانست و در آن رضایت مکلف شرط نیست.
 (۳) منافی که بنده در ازای عمل به تکلیف دریافت می‌کند، مطلوب غایی عقلا است.
 (۴) به اعتقاد متکلمین شیعه، در وضع تکالیف، شکرگزاری بنده نیز مورد نظر بوده است.

- ۵۴- کدام مورد با نظر متکلمین شیعه در تشخیص مستقلات عقلیه ناسازگار است؟
 (۱) نیازمند شرع نیست.
 (۲) مقدم بر شرع است.
 (۳) مصادیق آن را شرع تعیین می‌کند.
 (۴) برای ساماندهی روابط اجتماعی بشر لازم است اما کافی نیست.
- ۵۵- مبنای استدلال متکلمین شیعه، در ردّ نظر یهود در مورد نسخ، کدام است؟
 (۱) احکام دائر مدار مصالح است.
 (۲) وقوع نسخ از نظر عقلی جایز است.
 (۳) بعثت هر پیامبری، دلیل نسخ شریعت پیامبر پیشین است.
 (۴) به شهادت تورات، نسخ در شریعت یهود نیز واقع شده است.
- ۵۶- در صورت جواز عدم عصمت امام، کدام مورد لازم نمی‌آید؟
 (۱) تضاد (۲) تسلسل (۳) تجویز خطا بر رعیت (۴) نقض غرض
- ۵۷- رضا بر حکم الهی چه معنایی دارد و «وجوب» آن، در مورد افعالی که مصداق رنج‌اند، چگونه است؟
 (۱) اعتقاد به حسن فعل - شامل رنجی که مصداق کیفر الهی است، نمی‌شود.
 (۲) اعتقاد به حسن فعل - رنج را، اعم از این که آزمون الهی باشد یا کیفر او، دربر می‌گیرد.
 (۳) اعتقاد به حسن فعل - در رنج‌های ناشی از آزمون واجب و در رنج‌های ناشی از کیفر الهی مکروه است.
 (۴) موافق بودن فعلی با خواست و میل انسان - فقط در صورتی واجب است که بدانند آن رنج، آزمون الهی است.
- ۵۸- به گفته‌ی خواجه نصیر، مقصود اشاعره از «قضا و قدر» در مباحث مربوط به افعال بندگان، در صورتی بدون اشکال است که منظور ..... باشد.
 (۱) اعلام (۲) ایجاد (۳) الزام (۴) نفس کارهای بندگان
- ۵۹- کدام عبارت در مورد اطلاق صفت لذت بر واجب تعالی، مورد نظر صاحب کشف‌المراد است؟
 (۱) اطلاق لذت به معنای ادراک ملایم، بدون اشکال است.
 (۲) در صورتی که مقصود لذت مزاجی نباشد، مجاز است.
 (۳) نیازمند اذن شرعی است.
 (۴) مطلقاً ممنوع است.
- ۶۰- این عقیده که قدرت خدا به عین مقدور بنده تعلق نمی‌گیرد، متعلق به کدام مورد است؟
 (۱) نظام (۲) جبائیان (۳) بلخی (۴) مانویه

ادبیات فارسی:

- ۶۱- معنی هریک از واژه‌های زیر به ترتیب، کدام است؟
 «سنجق، شباب، امل»
 (۱) درفش - جوان - خرسند
 (۲) علم - مراد - تمایل
 (۳) رایت - جوانی - آرزو
 (۴) دسته - برنا - میل داشتن
- ۶۲- در کدام مورد معنی «یک واژه» درست است؟
 (۱) دغا: ناراست (هزل: شوخی)
 (۲) سنان: زره (مشیب: پیری)
 (۳) جرثومه: استواری (جیب: پارچه)
 (۴) تحکم: زورگفتن (طراز: حاشیه لباس)

۶۳- املای کدام عبارت «کاملاً» درست است؟

- (۱) دشمن به دشمن برانگیز تا هر طرف قالب شوند، فتح از آن تو باشد.
- (۲) پادشاهان از بهر محافظت رعیت‌اند تا دست تناول قوی را از ضعیف کوتاه گردانند.
- (۳) مصاف وقتی روا باشد که تدبیر دیگر نماند. به حزیمت پشت دادن به که با شمشیر مشت زدن.
- (۴) پرورده نعمت را چون به جرمی که مستوجب هلاک است، خون بریزد، اهل و عیالش را معطل نگذارد.

۶۴- در کدام بیت «غلط املایی» وجود دارد؟

- (۱) گشت نگارین تذرو پنهان در مرغزار
- (۲) تا ترک سمن‌عارض بودی نه چنین بود
- (۳) از نهیب دی سمن چون در چمن گستاخ شد
- (۴) کلک تو خوش نویسد در شأن یار و اغیار

۶۵- کدام بیت «فاقد» مجاز است؟

- (۱) دیده‌اهل طمع به نعمت دنیا
- (۲) دعاگوی این دولتم بنده‌وار
- (۳) زمین سوخته را ابر می‌کند سرسبز
- (۴) چو حصر منقبت در قلم نمی‌آید

۶۶- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

- «مطربا صبح است قانون صبحی ساز کن»
- (۱) استعاره - اغراق - جناس
  - (۲) تشبیه - جناس - ایهام
  - (۳) تشبیه - حسن تعلیل - ایهام تناسب
  - (۴) تشبیه - جناس - ایهام تناسب

۶۷- پیشروان کدام مکتب ادبی می‌کوشیدند، روش تجربی را در ادبیات رواج دهند؟

- (۱) رئالیسم
- (۲) ناتورالیسم
- (۳) رمانتیسم
- (۴) سورئالیسم

۶۸- بیت زیر با کدام بیت همخوانی دارد؟

- «با همه تمکین خدا روزی او»
- (۱) این دعا می‌کرد دایم کای خدا
  - (۲) هر که را پای است جوید روزی
  - (۳) روزی خواهی خواهی به ناگه بی‌تعب
  - (۴) راه روزی کسب رنج است و تعب

۶۹- کدام بیت «فاقد» مفهوم ابیات زیر است؟

- «هان ای نهاده تیر جفا در کمان حکم
گر تیر تو ز جوشن پولاد بگذرد»
- (۱) هرگز کسی که خانه مردم خراب کرد
  - (۲) گفتا که که را کشتی تا کشته شدی باز
  - (۳) امروز اگر نکوهش من کرد پیش تو
  - (۴) از تیر آه مظلوم ظالم امان نیابد
- اندیشه کن ز ناوک دلدوز در کمین
پیکان آه بگذرد از کوه آهنین»
- (۱) آباد بعد از آن نبود خاندان او
  - (۲) تا باز که او را بکشد آن که تو را کشت
  - (۳) فردا نکوهش تو کند پیش دیگری
  - (۴) پیش از نشانه خیزد از دل فغان کمان را

۷۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

مه چو باریک شد انگشت نما می باشد
به جان رسید در این منزل خراب نفس
خشت خم می نوشد اول باده سرجوش را
نگردد سبز تا در خاک چندی دانه ننشیند

(۱) هر که خود را به تمامی شکند شهره شود
(۲) غبار حادثه از یکدیگر نمی گسلد
(۳) نیست بر بالای دست خاکساری هیچ دست
(۴) برومندی نصیب خاکساران می شود صائب

۷۱- بیت زیر با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

روز اول رنگ این ویرانه ویران ریختند
عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد
که متاع دل و جان ریخته در بازارش
دف عشق با دست خون می زنند
عشق مجاز هم به شب انتظار بخش

«از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق
(۱) خواستم از رنجش دوری بگویم یادم آمد
(۲) یارب این عشق فروشنده خریدارش کیست
(۳) چه جانانه چرخ جنون می زنند
(۴) روزی که مزد عشق حقیقت دهی وصال

۷۲- کدام عبارت نیاز به ویرایش دارد؟

(۱) یقیناً با شما هفته آینده به ورزشگاه می آیم.
(۲) من قول می دهم به آوای دلنواز سخت گوش دهم.
(۳) به احتمال زیاد، امسال بهار پربارانی خواهیم داشت.
(۴) مطمئن هستم این هفته شاید خبر خوبی به شما برسد.

۷۳- در عبارت زیر بعد از «آید» کدام نشانه گذاری کاربرد دارد؟

«احمق را به ستایش خوش آید چون لاشه که در کعبش دمی، فربه نماید.»

(۱) نقطه (.) (۲) ویرگول (,) (۳) نقطه ویرگول (;) (۴) دو نقطه (:)

۷۴- «ان» در کدام واژه ها به ترتیب نشانه «زمان، صفت نسبی و صفت فاعلی» است؟

(۱) خاوران - تابان - بابکان
(۲) ناگهان - توران - رویان
(۳) هراسان - هرمزان - پاییزان
(۴) خندان - چناران - راهبندان

۷۵- در بیت زیر، «گل» چه نقش هایی دارد؟

«ای گل فروش گل چه فروشی به جای سیم

(۱) نهاد - مفعول - مسند
(۲) منادا - مفعول - نهاد
(۳) منادا - مضاف الیه - متمم
(۴) متمم - مضاف الیه - مفعول

فلسفه:

۷۶- کدام مورد از خصوصیات مقوله کم نیست؟

(۱) قابل شمارش بودن
(۲) متناهی بودن
(۳) قابل انقسام بودن
(۴) قابل مساوات بودن

۷۷- ابن سینا، با تمسک به محال بودن کدام مورد، به اثبات قاعده «الشیء مالم یجب لم یوجد» می پردازد؟

(۱) اتفاق
(۲) تسلسل
(۳) نظریه اولویت
(۴) ترجیح بلا مرجح

۷۸- چرا در دو قضیه: «لیست الماهیه من حیث هی موجوده» و «لیست الماهیه من حیث هی معدومه» ارتفاع نفیضین رخ نمی‌دهد؟

(۱) قید مرتبه در دو قضیه به نفی تعلق دارد.

(۲) قید مرتبه در دو قضیه به منفی تعلق دارد.

(۳) قید مرتبه در قضیه اول به منفی و در قضیه دوم به نفی تعلق دارد.

(۴) قید مرتبه در قضیه اول به نفی و در قضیه دوم به منفی تعلق دارد.

۷۹- نفس مجرد مندرج تحت کدام یک از ماهیات است؟

(۱) اگر آن را روحانیه الحدوث و البقاء بدانیم، به دلیل مجرد ذاتی، می‌توان آن را به حمل اولی جوهر دانست.

(۲) اگر آن را روحانیه الحدوث و البقاء بدانیم، به دلیل مجرد ذاتی، می‌توان آن را مندرج تحت جوهر (صورت) دانست.

(۳) اگر آن را روحانیه الحدوث و البقاء بدانیم، به اعتبار فصل بودنش ماهیت ندارد، اما به اعتبار مجردش مصداق جوهر است.

(۴) اگر آن را جسمانیه الحدوث و روحانیه البقاء بدانیم، به اعتبار فصل بودنش ماهیت جوهری دارد، اما به اعتبار مجردش صرفاً تعلق به جوهر ماده دارد.

۸۰- کدام تعریف در مورد «ذاتی»، درست است؟

(۱) مفاهیمی که بر ماهیت حمل می‌شوند و در حدود آن اخذ می‌شوند و به ارتفاع آنها، ماهیت مرتفع می‌گردد.

(۲) مفاهیم معتبر در ماهیت که در حدود آن اخذ می‌شوند و انتزاع و حمل آنها متوقف بر انضمام است.

(۳) مفاهیم معتبر در ماهیت که در حدود آن اخذ می‌شوند و به واسطه وجود بر ماهیت حمل می‌شوند.

(۴) مفاهیمی که ضروری الثبوت و بی‌نیاز از سبباند و در ماهیت اخذ می‌شوند.

۸۱- کدام مورد، رابطه بین صورت نوعیه و صورت جسمیه است؟

(۱) وجود، ابتدا برای صورت نوعیه است و صورت جسمیه به وجود آن موجود می‌شود.

(۲) وجود، ابتدا برای صورت جسمیه است و صورت نوعیه به وجود آن موجود می‌شود.

(۳) صورت جسمیه و صورت نوعیه امر واحدی هستند و اختلافشان به اعتبار است.

(۴) صورت جسمیه مقوم صورت نوعیه است.

۸۲- کدام یک از متفکران، «قضاء» را صور علمی ذاتی خداوند (عاری از جعل و تأثیر و تأثر) و متعلق به تفصیل خلقت دانسته است؟

(۱) علامه طباطبایی، زیرا قضاء را دارای مراتب و درجات می‌داند و یکی از درجات آن را قضاء ذاتی دانسته است.

(۲) ابن‌سینا، زیرا قائل به صور عنائیه حق تعالی بوده و حضرتش را فاعل بالعنایه می‌داند.

(۳) افلاطون، زیرا به وجود صور علمی در مرتبه‌ای مافوق واقعیات پیش رو قائل است.

(۴) ملاصدرا، زیرا این صور را فاقد حیثیت عدم و امکان‌های واقعی می‌داند.

۸۳- تعریف جوهر به «آنه ماهیه إذا وجدت فی الخارج وجدت لا فی موضوع مستغن عنها» چه نوع تعریفی است؟

(۱) حدی، جامع و مانع

(۲) حدی، غیر جامع

(۳) به وصف لازم وجود، غیر مانع

(۴) به وصف لازم وجود، جامع و مانع

۸۴- کدام مورد بیان‌کننده دیدگاه علامه طباطبایی درباره حرکت توسطیه و قطعیه است؟

(۱) حرکت توسطیه و قطعیه هر دو در خارج موجودند.

(۲) حرکت قطعیه در خارج موجود است و توسطیه امر مرتسم در خیال است.

(۳) حرکت توسطیه در خارج موجود است و قطعیه امر مرتسم در خیال است.

(۴) هیچ‌یک از حرکت توسطیه و قطعیه در خارج وجود ندارند و هر دو از امور مرتسم در خیال هستند.

- ۸۵- دیدگاه علامه طباطبایی در خصوص قول به اعیان ثابتة در عرفان اسلامی، کدام است؟
 (۱) آن را می‌پذیرد و ماهیات را همان اعیان ثابتة می‌داند.
 (۲) آن را می‌پذیرد، اما میان ماهیات و اعیان ثابتة تمایز قائل می‌شود.
 (۳) آن را نمی‌پذیرد، چون ماهیت پیش از وجود خارجی خاصشان هیچ نحوه ثبوتی ندارند.
 (۴) آن را نمی‌پذیرد، چون ماهیات پیش از وجود خارجی خاصشان دارای ثبوت علمی هستند.
- ۸۶- در «حرکت در مقوله»، تغییر و تحول در چه چیزی روی می‌دهد؟
 (۱) در ماهیت آن مقوله
 (۲) در وجود نفسی آن مقوله
 (۳) در وجود ناعت آن مقوله
 (۴) در وجود فی نفسه آن مقوله
- ۸۷- عبارت «إنّ الفواعل العلمیة بوجوداتها النوعیة عللٌ فاعلیةٌ للأفعال المرتبطة بها» حکایت از چه چیزی دارد؟
 (۱) علت صوری (۲) علت مادی (۳) علت غائی (۴) علت فاعلی
- ۸۸- منظور از قضیه «کلّ مجرد فإینه عقل و عاقل و معقول»، کدام است؟
 (۱) النفس الانسانیة لتجردها عاقلة لنفسها و لكل مجرد مفروض.
 (۲) العقل و العاقل و المعقول مفاهیم ثلاثة منتزعة من وجود واحد.
 (۳) النفس الانسانیة لو تجردت تجرداً تاماً، حصلت له جمیع التعقلات حصولاً بالفعل بالعقل الاجمالی و صارت عقلاً مستفاداً.
 (۴) آنما یجری هذا فی الذوات المجردة التي وجودها فی نفسها لنفسها و أما الاعراض التي وجودها فی نفسها لغيرها فالعاقل لها الذي یحصل له المعقول موضوعها لا أنفسها.
- ۸۹- کدام مورد از شرایط تسلسل محال نیست؟
 (۱) وجود بالفعل اجزاء (۲) ترتب اجزاء
 (۳) وجود بالقوة اجزاء (۴) اجتماع وجود اجزاء
- ۹۰- وجود فی نفسه و وجود لنفسه به ترتیب، چگونه هستند؟
 (۱) بی‌نیاز از محل - مستقل در تصور (۲) بی‌نیاز از محل - بی‌نیاز از علت
 (۳) مستقل در تصور - جوهر (۴) بی‌نیاز از علت - جوهر

منطق:

- ۹۱- اگر از دو مقدمه «مجید شاعر است» و «مجید تواناست» نتیجه بگیریم «مجید شاعر توانایی است» چه نوع مغالطه‌ای را مرتکب شده‌ایم؟
 (۱) تفصیل مرکب (۲) ترکیب مفصل (۳) سوء تألیف (۴) تعمیم ناروا
- ۹۲- در قیاس استثنایی مانعة الخلو چه حالتی منتج است؟
 (۱) از صدق یک مؤلفه، کذب مؤلفه دیگر نتیجه می‌شود.
 (۲) از صدق یک مؤلفه، صدق مؤلفه دیگر نتیجه می‌شود.
 (۳) از کذب یک مؤلفه، کذب مؤلفه دیگر نتیجه می‌شود.
 (۴) از کذب یک مؤلفه، صدق مؤلفه دیگر نتیجه می‌شود.
- ۹۳- کدام یک، نتیجه قیاس مرکب زیر است؟
 - هیچ ایرانی، انگلیسی نیست.
 - هر دانشجو ایرانی است.
 (۱) بعضی ایرانی‌ها، دانشجو نیستند.
 (۲) بعضی انگلیسی‌ها، ایرانی هستند.
 (۳) بعضی از دانشجویان، غیرانگلیسی هستند.
 (۴) بعضی دانشجویان، انگلیسی هستند.

- ۹۴ - عکس نقیض مخالف «هیچ غیرمنافق، فاسق نیست» کدام است؟
 (۱) بعضی غیرفاسق، غیرمنافق است.
 (۲) بعضی منافقان، غیرفاسق هستند.
 (۳) هیچ فاسقی، غیرمنافق نیست.
 (۴) بعضی غیرفاسقان، غیرمنافق نیستند.
- ۹۵ - نتیجه قیاس ذیل چیست؟
 - عدد یا زوج است یا فرد
 - زوج به دو قسمت مساوی تقسیم می‌شود.
 (۱) عدد یا به دو قسمت مساوی تقسیم می‌شود یا فرد است.
 (۲) عدد یا به دو قسمت مساوی تقسیم نمی‌شود یا فرد است.
 (۳) عدد یا به دو قسمت مساوی تقسیم می‌شود یا زوج است.
 (۴) عدد یا به دو قسمت مساوی تقسیم نمی‌شود یا زوج نیست.
- ۹۶ - نتیجه قیاس «هیچ انسانی پرنده نیست» «هر متفکری انسان است» کدام محصوره است؟
 (۱) موجبه کلی (۲) سالبه کلی (۳) سالبه جزئی (۴) موجبه جزئی
- ۹۷ - بین نقیض‌های دو کلی متساوی، کدام رابطه برقرار است؟
 (۱) عموم و خصوص مطلق (۲) عموم و خصوص من وجه
 (۳) تباین (۴) تساوی
- ۹۸ - نقض محمول «بعضی از فلزها طلا نیستند» چیست؟
 (۱) همه طلاها فلزند.
 (۲) بعضی غیرطلاها غیرفلزند.
 (۳) بعضی فلزها غیرطلا هستند.
 (۴) بعضی غیرفلزها غیرطلا نیستند.
- ۹۹ - نقض محمول قضیه «هر فلزی رسانا است» کدام است؟
 (۱) هیچ فلزی نارسانا نیست.
 (۲) هر غیرفلزی نارسانا است.
 (۳) هر فلزی نارسانا است.
 (۴) هیچ فلزی رسانا نیست.
- ۱۰۰ - نتیجه قیاس اقترانی شکل چهارم مؤلف از دو موجبه کلیه دقیقاً چیست؟
 (۱) عقیم (۲) سالبه کلیه (۳) موجبه کلیه (۴) موجبه جزئی
- ۱۰۱ - با فرض اینکه هر الف ب است و نسبت میان «ب» و «ج» تباین است، نسبت میان «الف» و «ج» چیست؟
 (۱) تساوی (۲) تباین
 (۳) عموم و خصوص مطلق (۴) عموم و خصوص من وجه
- ۱۰۲ - جمله A به ترتیب قاعده‌های عکس مستوی، عکس نقیض موافق و نقض محمول را اعمال کرده‌ایم. نتیجه می‌شود «بعضی غیر الف ب است». A کدام است؟
 (۱) هیچ الف ب نیست.
 (۲) هیچ ب الف نیست.
 (۳) هر الف ب است.
 (۴) هر ب الف است.
- ۱۰۳ - از کذب قضیه‌ای، کذب عکس مستوی آن نتیجه می‌شود. اگر این قضیه نقض موضوع داشته باشد. نقض موضوع آن کدام است؟
 (۱) موجبه کلیه (۲) سالبه کلیه (۳) موجبه جزئی (۴) سالبه جزئی
- ۱۰۴ - کدام قضیه تنها می‌تواند نتیجه قیاسی در شکل اول باشد؟
 (۱) موجبه جزئی (۲) موجبه کلیه (۳) سالبه کلیه (۴) سالبه جزئی

- ۱۰۵- عکس مستویِ نقضِ محمولِ نتیجه‌ی قیاسی در شکل چهارم با مقدمه‌ی موجهه جزئیّه و سالبه کلیه چیست؟
 (۱) موجهه کلیه (۲) سالبه کلیه (۳) سالبه جزئیّه (۴) موجهه جزئیّه

اطلاعات عمومی:

- ۱۰۶- کدام سوره‌های قرآن به ترتیب به «قلب قرآن» و «عروس قرآن» معروف است؟
 (۱) یس - واقعه (۲) یس - الرحمان
 (۳) واقعه - یس (۴) الرحمان - یس
- ۱۰۷- کدام سوره‌ها به عزائم مشهور هستند؟
 (۱) سجده - فصلت - نجم - علق (۲) سجده - فصلت - فجر - علق
 (۳) الم تنزیل - تکویر - فجر - اعلی (۴) الم تنزیل - تکویر - نجم - اعلی
- ۱۰۸- کدام قسمت مغز برای هیجان، انگیزش، حافظه و یادگیری اهمیت دارد؟
 (۱) بصل النخاع (۲) هیپوتالاموس (۳) دستگاه لیمبیک (۴) تالاموس
- ۱۰۹- کدام مورد سیاست انبساطی پولی می‌باشد؟
 (۱) استقراض از سیستم بانکی توسط دولت (۲) فروش اوراق مشارکت به مردم
 (۳) افزایش نرخ سپرده‌های قانونی (۴) خرید اوراق مشارکت در دست مردم
- ۱۱۰- کدام طرح در بیست و چهارم اسفند ماه ۱۳۲۹ در مجلس به تصویب رسید؟
 (۱) ملی شدن صنعت نفت (۲) قانون اصلاحات ارضی
 (۳) لایحه کاپیتولاسیون (۴) انعقاد قرارداد کنسرسیوم نفت
- ۱۱۱- زبان فارسی و عربی به ترتیب مربوط به کدام نوع خانواده زبانی هستند؟
 (۱) هند و اروپایی - هند و اروپایی (۲) آفرو-آسیایی - هند و اروپایی
 (۳) هند و اروپایی - آفرو-آسیایی (۴) آفرو-آسیایی - آفرو-آسیایی
- ۱۱۲- اکثر بیابان‌های کره زمین در مجاورت کدام مدار واقع گردیده‌اند؟
 (۱) مدار قطبی - مدار استوایی (۲) راس الجدی - مدار استوایی
 (۳) راس السرطان - راس الجدی (۴) راس السرطان - مدار قطبی
- ۱۱۳- کدام دریاچه در استان کردستان است؟
 (۱) فامور (۲) پریشان (۳) مهارلو (۴) زریوار
- ۱۱۴- نام کدام مؤسسه تخصصی سازمان ملل متحد «فائو» می‌باشد؟
 (۱) سازمان بین‌المللی کار (۲) سازمان هواشناسی جهانی
 (۳) سازمان بهداشت جهانی (۴) سازمان خواروبار و کشاورزی
- ۱۱۵- کدام مورد از آثار ابن سینا است؟
 (۱) دانشنامه‌ی علایی - اسرار الحکم (۲) الهی نامه - احصاء العلوم
 (۳) الهی نامه - اسرار الحکم (۴) دانشنامه‌ی علایی - نجات
- ۱۱۶- کدام مورد از ابیاتی تشکیل شده است که بر یک وزن و قافیه‌اند و تعداد ابیاتش بیش از پانزده بیت است و در بیت اول دو مصراع هم قافیه هستند؟
 (۱) غزل (۲) قصیده (۳) مثنوی (۴) مسمط

- ۱۱۷- نویسنده کتاب‌های «برادران کارامازوف» و «ابله» چه کسی است؟
 (۱) داستایفسکی (۲) آنتوان چخوف (۳) تولستوی (۴) چارلز دیکنز
- ۱۱۸- کتاب‌های «خسی در میقات» و «نفرین زمین» اثر کیست؟
 (۱) محمدعلی جمال‌زاده (۲) جلال آل احمد
 (۳) اسماعیل آشتیانی (۴) حسین بهزاد
- ۱۱۹- کدام فرماندهان در عملیات بدر به شهادت رسیدند؟
 (۱) عباس کریمی - حسن باقری (۲) عباس کریمی - مهدی باقری
 (۳) محمدابراهیم همت - حسن باقری (۴) محمدابراهیم همت - مهدی باقری
- ۱۲۰- عملیات‌های والفجر مقدماتی و والفجر هشت به ترتیب در کدام محل انجام شد؟
 (۱) شرق بصره - فاو (۲) شرق بصره - حلبچه
 (۳) شمال جزابه - حلبچه (۴) شمال جزابه - فاو

تاریخ اسلام:

- ۱۲۱- در دوره حکمرانی کدام سلطان عثمانی، عنوان خلیفه از آخرین خلیفه عباسی قاهره سلب و به نام سلاطین عثمانی افزوده شد؟
 (۱) مراد چهارم (۲) سلیم اول
 (۳) سلیمان قانونی (۴) سلطان محمد فاتح
- ۱۲۲- کدام مورد، مهم‌ترین ویژگی ساختار سیاسی حکومت تیموریان است؟
 (۱) دلبستگی شدید به سنن مغولی به ویژه یاساهای چنگیزی
 (۲) تلفیق سنت نظامی و سیاسی ترکی مغولی با سنت ایرانی - اسلامی
 (۳) دلبستگی شدید به سنت‌های سیاسی ایرانی - اسلامی و مقابله با سنت‌های مغولی
 (۴) دلبستگی به سنت‌های ترکی - مغولی در دوره تیمور و فراموشی آن در دوره جانشینان وی
- ۱۲۳- پس از مرگ صلاح‌الدین ایوبی کدام‌یک از سلاطین توانست وحدت را به خاندان ایوبی بازگرداند؟
 (۱) ملک عادل (۲) صالح نجم‌الدین ایوب (۳) توران شاه (۴) ملک کامل
- ۱۲۴- کدام حادثه در دوره سامانیان، زمینه گسترش بیشتر اسلام در دشت‌های آسیای میانه را فراهم کرد؟
 (۱) فتح شهر طراز در دوره اسماعیل بن احمد سامانی
 (۲) از میان برداشتن خاندان محلی اشروسنه در ۲۸۰ هجری
 (۳) فعالیت‌های گسترده داعیان اسماعیلی در قلمرو شرقی سامانیان
 (۴) تشکیل حکومت‌های محلی کوچک و وابسته به سامانیان چون آل مأمون و آل فریغون
- ۱۲۵- کدام مورد، مهم‌ترین دستاویز محمود غزنوی برای حمله به سرزمین‌های غربی قلمروی خود بود؟
 (۱) تسلط امرای شیعی مذهب آل بویه بر بغداد
 (۲) دستیابی به اموال و ذخایر موجود در شهرهای ری و اصفهان
 (۳) تعقیب داعیان اسماعیلی و قتل قرامطه در خراسان
 (۴) مقابله با افزایش نفوذ ترکان در دربار و دستگاه خلافت عباسی

- ۱۲۶- کدام مورد، مهم‌ترین تأثیر فوری هجوم مغولان به سرزمین‌های اسلامی بود؟
 (۱) سقوط خلافت سنی بغداد و رشد سریع تشیع
 (۲) کاهش جمعیت شهرها و از رونق افتادن کشاورزی
 (۳) ویرانی روستاها و مهاجرت روستائیان به شهرهای بزرگ
 (۴) ورود قبایل صحراگرد به شهرها و افزایش آسیب‌های اجتماعی
- ۱۲۷- زمینه‌ساز و بانی حکومت فاطمیان در مغرب کدام داعی اسماعیلی بود؟
 (۱) جوهر صقلی
 (۲) ابو عبدالله شیعی
 (۳) ابن حوشب
 (۴) حسین اهوازی
- ۱۲۸- کدام رخداد در دوره عباسی، بیش از رخدادهای دیگر، منصب وزارت را تحت‌الشعاع قرار داد و از قدرت وزیر کاست؟
 (۱) ایجاد منصب امیرالامرائی
 (۲) قدرت‌یابی غلامان ترک از دوره معتصم
 (۳) افزایش نفوذ و قدرت زنان حرم و قهرمانه‌ها
 (۴) غلبه ایرانیان بر دستگاه خلافت از دوره منصور
- ۱۲۹- فرمانده قیام شیعی به رهبری ابن طباطبا در سال‌های ۱۹۹ - ۲۰۰ در کوفه، چه کسی بود؟
 (۱) علی بن محمد صاحب الزنج
 (۲) بساسیری
 (۳) ابو عبدالله بریدی
 (۴) ابوالسرایا
- ۱۳۰- با پیروزی اعراب مسلمان در کدام جنگ، راه فتح شام گشوده شد؟
 (۱) دمشق
 (۲) ذات السلاسل
 (۳) یرموک
 (۴) تبوک
- ۱۳۱- رسول خدا (ص) در صورتی که پادشاهان و حاکمان و رؤسای قبایل، دعوت وی به پذیرش اسلام را اجابت می‌کردند چه تصمیمی درباره آنان اتخاذ می‌کرد؟
 (۱) آنان را عزل و فرد شایسته دیگری از همان قوم و قبیله را منصوب می‌کرد.
 (۲) آنان را عزل و فرد مسلمانی را به جایشان منصوب می‌کرد.
 (۳) نمونه تاریخی وجود ندارد، زیرا کسی از آنان به اسلام نگرایید.
 (۴) آنان را بر مقام و موقعیت قبلی خود می‌گماشت.
- ۱۳۲- کدام پیمان‌نامه، مبنا و اساس تشکیل مدینه‌النبی بود؟
 (۱) پیمان‌نامه عمومی در سال اول هجری
 (۲) پیمان‌نامه مواخاة در سال اول هجری
 (۳) پیمان‌نامه عقبه دوم در سال سیزدهم بعثت
 (۴) صلح‌نامه حدیبیه و بیعت رضوان در سال ششم هجری
- ۱۳۳- قدیمی‌ترین حکومتی که در یمن تشکیل شد، کدام است؟
 (۱) سبائیان
 (۲) معینیان
 (۳) حمیریان
 (۴) نبطیان
- ۱۳۴- عامل اصلی وضع ماه‌های حرام در عهد جاهلی، کدام مورد است؟
 (۱) حفظ امنیت برای کوچ قبایل بادیه‌نشین
 (۲) امنیت برای برگزاری مراسم حج
 (۳) جلوگیری از جنگ و خونریزی بسیار
 (۴) ایجاد امنیت تجاری
- ۱۳۵- کدام مورد، عامل اصلی در بروز جنگ‌های متعدد و مستمر میان قبایل بادیه‌نشین عرب پیش از اسلام بود؟
 (۱) سلطه بر راه‌های تجاری
 (۲) اختلاف بر سر پرستش‌تها
 (۳) اهانت به سنت‌های نیاکان قبیله
 (۴) سلطه بر مراتع و منابع آب

تاریخ معاصر:

۱۳۶- کدام مورد در خصوص مشخصات دریافت امتیاز استخراج نفت توسط ویلیام ناکس دارسی، درست است؟

- (۱) شامل همه نواحی ایران می‌شد و از مظفردالدین شاه در ابتدای قرن بیستم، دریافت شد.
- (۲) شامل نواحی جنوبی ایران می‌شد و از مظفردالدین شاه در ابتدای قرن بیستم، دریافت شد.
- (۳) شامل همه نواحی ایران می‌شد و از محمدعلی شاه در ابتدای جنگ جهانی اول، دریافت شد.
- (۴) شامل نواحی جنوبی ایران می‌شد و از محمدعلی شاه در ابتدای جنگ جهانی اول، دریافت شد.

۱۳۷- به موجب قرارداد ۱۹۱۹ یا قرارداد وثوق الدوله، کدام مورد اتفاق افتاد؟

- (۱) اختیار ارتش و مالیه ایران به دست مستشاران انگلیسی قرار می‌گرفت.
- (۲) نظام جدید کمونیستی در روسیه تعهد نمود نیروهای خود را از ایران خارج کند.
- (۳) دولت انگلیس با قیمتی ارزان و نابرابر، مالک اصلی چاه‌های نفت ایران به‌شمار می‌رفت.
- (۴) فردی به نام خویشتاریا از اتباع روسیه، امتیاز استخراج نفت در شمال ایران را خریداری نمود.

۱۳۸- در دوران پهلوی اول، اجرای طرح عدلیه جدید که یکی از بارزترین مصادیق هماهنگی بین حکومت استبداد و

اندیشه سکولار به‌شمار می‌رفت، کدام پیامد را به‌همراه داشت؟

- (۱) ناسیونالیسم باستان‌گرا گسترش یافت و کنگره‌های باستان‌شناسی در شهرهای مختلف جهان برگزار شد.
- (۲) مطبوعات مربوط به دین و مذهب مورد حمله قرار گرفت و فرهنگستان زبان فارسی تشکیل شد.
- (۳) نفوذ علما کاهش یافت و هم‌زمان با تثبیت محاضر شرع، تشکیلات دادگستری ایجاد شد.
- (۴) قدرت علما کاهش یافت و قوانین اسلامی نیز تضعیف و کمرنگ معرفی شد.

۱۳۹- کدام مورد در ارتباط با مسئله کشف حجاب و متحدالشکل کردن لباس در دوران پهلوی اول، نادرست است؟

- (۱) در فاصله سال‌های ۱۳۰۷ تا ۱۳۱۴ برای عملی‌سازی اجرای این طرح، مسائل مختلفی مطرح شد.
- (۲) قیام عشایر فارس طی سال‌های ۱۳۰۷، ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ منجر به تأخیر افتادن اجرای این طرح شد.
- (۳) در پی مسافرت خانواده شاه به قم و درگیری با آیت‌الله بافقی، تبلیغات ضدحجاب به اوج خود رسید.
- (۴) این طرح در نهایت در دی ماه ۱۳۱۴ به‌عنوان سیاست رسمی رژیم در زمینه پوشش بانوان مطرح شد.

۱۴۰- برای اولین بار در کدام رویداد تاریخی، شعار ملی شدن صنعت نفت مطرح شد؟

- (۱) با تصویب گزارش کمیسیون نفت در سال ۱۲۹۹ توسط نمایندگان مجلس شورای ملی و سنا
- (۲) با راهیابی دکتر مصدق و تعدادی از پیروان وی، به‌عنوان نمایندگان تهران در مجلس شانزدهم
- (۳) در تظاهرات شکل گرفته به رهبری آیت‌الله کاشانی در اعتراض به نخست‌وزیری رزم‌آرا
- (۴) با ترور رزم‌آرا نخست‌وزیر وقت، در سال ۱۳۲۹ توسط فدائیان اسلام و نواب صفوی

۱۴۱- اشغال ایران توسط نیروهای متفقین در شهریور سال ۱۳۲۰ چه پیامدی داشت؟

- (۱) اعتراض‌های خیابانی متعددی نسبت به کمبود و گرانی نان در پایتخت و دیگر شهرها، برپا شد.
- (۲) دولت‌های اشغالگر شوروی، انگلستان و آمریکا، غله و آذوقه مورد نیاز مردم ایران را تأمین کردند.
- (۳) حفاظت از چاه‌ها و تأسیسات نفت جنوب ایران و باکو در کنترل مستقیم کشور شوروی قرار گرفت.
- (۴) برخی از شخصیت‌های ایرانی هوادار دولت‌های محور از جمله غلامعلی بایندر، دستگیر و مجازات شدند.

۱۴۲- کدام مورد، مربوط به دلیل وقوع قیام ۳۰ تیر سال ۱۳۳۱ است؟

- (۱) مخالفت آیت‌الله کاشانی با نخست‌وزیری احمد قوام
- (۲) مخالفت شاه با افزایش اختیارات اداری دکتر مصدق
- (۳) موافقت شاه با دکتر مصدق برای فرماندهی کل ارتش
- (۴) انتخاب احمد قوام به‌عنوان نخست‌وزیر توسط شاه

۱۴۳- به مفهوم «سیاست موازنه منفی» در دوران اشغال ایران توسط نیروهای متفقین، در کدام مورد اشاره شده است؟

- ۱) دولت‌های شوروی و آمریکا برای کسب امتیاز استخراج نفت از جمله نفت شمال، به شدت با هم رقابت می‌کردند.
- ۲) هرگونه مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی، بدون تصویب و تأیید مجلس شورای ملی منع می‌شد.
- ۳) مربوط به موافقت‌نامه‌ای است که نخست‌وزیر وقت ایران امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار نمود.
- ۴) هر نوع قرارداد در خصوص واگذاری نفت شمال ایران، ابتدا باید توسط هیئت دولت به تصویب برسد.

۱۴۴- کدام عبارت، مفهوم درستی از تاریخچه کشف و استخراج نفت ایران ارائه می‌دهد؟

- ۱) در آغاز دوره پهلوی، امتیازنامه داری به‌دلیل مشخص نبودن سهم ایران، توسط رضاشاه به‌طور یک‌طرفه لغو شد.
- ۲) انگلیسی‌ها نخستین حلقه چاه نفت را پیش از شروع جنگ جهانی اول، در منطقه مسجد سلیمان کشف نمودند.
- ۳) در دوره مظفردالدین شاه، اختلافات دامنه‌داری درباره نحوه عملکرد شرکت انگلیسی و پرداخت سهم ایران به‌وجود آمد.
- ۴) دولت انگلستان با خرید همه سهام شرکت نفت پارس و انگلیس، توانست حق نظارت کامل بر آن شرکت را به‌دست آورد.

۱۴۵- به ترتیب، کدام افراد در دوران پهلوی به نخست‌وزیری منصوب شدند؟

- ۱) اسدالله علم - علی امینی - امیرعباس هویدا - غلامرضا ازهاری - جمشید آموزگار - جعفر شریف امامی
- ۲) علی امینی - اسدالله علم - امیرعباس هویدا - غلامرضا ازهاری - جعفر شریف امامی - جمشید آموزگار
- ۳) علی امینی - اسدالله علم - امیرعباس هویدا - جمشید آموزگار - جعفر شریف امامی - غلامرضا ازهاری
- ۴) علی امینی - امیرعباس هویدا - اسدالله علم - جمشید آموزگار - غلامرضا ازهاری - جعفر شریف امامی

۱۴۶- پر اهمیت‌ترین خط‌آهن سراسری کشور در کدام مسیر قرار داشت و در چه دوره‌ای افتتاح شد؟

- ۱) خط‌آهن جنوب به شمال - دوره پهلوی اول
- ۲) خط‌آهن تهران به اصفهان - دوره پهلوی اول
- ۳) خط‌آهن تهران به تبریز - دوره پهلوی دوم
- ۴) خط‌آهن تهران به مشهد - دوره پهلوی دوم

۱۴۷- در دوره پهلوی دوم کدام رویداد از نظر رژیم، وسیله مناسبی برای تفرقه و ایجاد نوعی ملوک‌الطوایفی بود؟

- ۱) تمرکز مرجعیت و تعدد مراجع
- ۲) انتقال مرجعیت از قم به نجف
- ۳) روحانیت متفرق در ایران و نجف
- ۴) خروج نخبگان سیاسی از صحنه سیاست

۱۴۸- در دوران سلطنت احمدشاه قاجار، حزب سیاسی «اعتدالیون» و «عامیون» در دوران نیابت چه‌کسی و در کدام

دوره مجلس تشکیل شد؟

- ۱) عضدالملک - مجلس اول
- ۲) عضدالملک - مجلس دوم
- ۳) ناصرالملک - مجلس دوم
- ۴) ناصرالملک - مجلس اول

۱۴۹- جریان خاطره‌نگاری در اواسط عصر ناصری شکل گرفت، در این بین تفاوت کلی خاطره‌نگاری زنان با مردان کدام است؟

- ۱) مردان برخلاف زنان که فقط روی موضوعات فرهنگی تکیه کرده‌اند، به موضوعات سیاسی و اجتماعی نیز پرداخته‌اند.
- ۲) زنان برخلاف مردان که فقط روی موضوعات فرهنگی تکیه کرده‌اند، به موضوعات سیاسی و اجتماعی نیز پرداخته‌اند.
- ۳) زنان برخلاف مردان که بیشتر روی موضوعات سیاسی تکیه کرده‌اند، به موضوعات فرهنگی و اجتماعی نیز پرداخته‌اند.
- ۴) مردان برخلاف زنان که بیشتر روی موضوعات سیاسی تکیه کرده‌اند، به موضوعات فرهنگی و اجتماعی نیز پرداخته‌اند.

۱۵۰- به‌طور کلی، کدام دوره تاریخی در ایران را می‌توان دوره اوج تقابل سنت و مدرنیته به‌شمار آورد؟

- ۱) از دوران صفوی تا پایان دوران ناصری
- ۲) دوران ظهور تا سقوط دیکتاتوری رضاشاه
- ۳) از دوران ناصری تا سقوط دیکتاتوری رضاشاه
- ۴) از دوران ناصری تا ظهور دیکتاتوری رضاشاه

اصول:

۱۵۱- در صورت شک در توصلی یا تعبدی بودن امر واجبی، به ترتیب اصل کدام می‌باشد و به چه دلیل است؟

- (۱) توصلی - بنابر برائت
(۲) تعبدی - بنابر احتیاط
(۳) توصلی - بنابر اطلاق مقامی
(۴) تعبدی - بنابر اصل در واجبات

۱۵۲- اگر دلیل خاص به جهت شبهه مفهومیه اجمال داشته باشد و مخصص منفصل بوده و دوران بین اقل و اکثر باشد،

آیا اجمال سرایت به عام می‌کند و استدلال آن کدام است؟

- (۱) سرایت می‌کند، علم اجمالی به تخصیص و تردید بین موارد وجود دارد.
(۲) سرایت نمی‌کند، حجیت دلیل خاص در قدر متیقن می‌باشد.
(۳) سرایت می‌کند، خاص به منزله قرینه برای عام می‌باشد.
(۴) سرایت نمی‌کند، تخصیص ضروری نمی‌باشد.

۱۵۳- دلالت وجوب چیزی بر وجوب مقدمه آن از چه بابی است؟

- (۱) تنبیه
(۲) مستقلات عقلیه
(۳) اقتضاء
(۴) اشاره

۱۵۴- بنابر نظر مظفر کدام مورد در باب مفاهیم، درست است؟

- (۱) شرط، وصف، حصر و غایه مفهوم دارد و عدد و لقب مفهوم ندارد.
(۲) شرط، غایه، حصر و عدد مفهوم دارد و وصف و لقب مفهوم ندارد.
(۳) شرط، غایه و حصر مفهوم دارد و وصف، عدد و لقب مفهوم ندارد.
(۴) شرط، حصر و عدد مفهوم دارد و وصف، غایه و لقب مفهوم ندارد.

۱۵۵- لو قطع المکلف بامر خطأ فعمل علی طبق قطعه ثم بان له یقینا خطأ، فإنه لا ینبغی الشک فی .....
(۱) الاجزاء مطلقا
(۲) عدم الاجزاء مطلقا
(۳) الاجزاء فی القطع بالموضوعات لا الاحکام
(۴) الاجزاء فی القطع بالاحکام لا الموضوعات

۱۵۶- نظر مظفر در صورت اجتماع امر و نهی با وجود مندوحه، کدام است؟

- (۱) جواز در مقام جعل و مقام امتثال
(۲) امتناع در مقام جعل و مقام امتثال
(۳) امتناع در مقام جعل و جواز در مقام امتثال
(۴) جواز در مقام جعل و امتناع در مقام امتثال

۱۵۷- در صورت تعدد شرط و وحدت جزاء، اصل عملی در تداخل مسببات، کدام است؟

- (۱) احتیاط
(۲) برائت شرعیه
(۳) تخییر
(۴) برائت عقلیه

۱۵۸- بنابر نظر مظفر، دلیل ظهور صیغه امر در وجوب کدام است؟

- (۱) وضع واضح
(۲) حکم عقل به لزوم اطاعة امر مولی
(۳) وضع صیغه امر برای مطلق طلب و انصراف به وجوب
(۴) وضع صیغه امر برای وجوب و استحباب به نحو مشترک لفظی و ظهور در وجوب با قرینه لفظیه

۱۵۹- المحکم فی الاصطلاح هو .....

- (۱) قطعی الدلالة و ان كان ظنی السند
(۲) قطعی السند و ان كان ظنی الدلالة
(۳) قطعی الدلالة فقط
(۴) النص و الظاهر

۱۶۰- آیا تخصیص قرآن به خبر واحد جایز است؟

- (۱) بله، اما تنها در صورتی که خبر، قطعی الصدور باشد.
- (۲) خیر، چون خبر واحد ظنی است و قرآن قطعی الصدور است.
- (۳) خیر، چون قرآن قرینه برای رفع ید از دلیل حجیت خبر واحد است.
- (۴) بله، چون خبر واحد صلاحیت دارد برای اینکه قرینه بر تصرف در ظاهر قرآن باشد.

۱۶۱- بنابر نظر مظفر، میزان دلالت آیه «نفر» کدام مورد است؟

- (۱) وجوب قبول خبر واحد در صورتی که مخبرین حداقل سه نفر باشند چون در آیه طائفه آمده است.
- (۲) وجوب قبول خبر واحد در صورتی که مخبرین به صورت مجموعی اخبار کنند نه افرادی
- (۳) وجوب قبول خبر واحد و قبول فتوای مجتهد در صورتی که موجب علم شود.
- (۴) وجوب قبول خبر واحد و قبول فتوای مجتهد

۱۶۲- خروج ظن معتبر از سوی شارع از قاعده عدم جواز عمل به ظن نسبت به آیه «نهی از اتباع ظن» و آیه «افتراء»

به ترتیب کدام است؟

- (۱) حکومت - ورود
- (۲) تخصیص - ورود
- (۳) تخصیص - تخصص
- (۴) حکومت - تخصص

۱۶۳- در کدام مورد، قاعده یقین با استصحاب اختلاف دارد؟

- (۱) مقدم بودن زمان یقین بر زمان مشکوک
- (۲) تعدد زمان متیقن و مشکوک
- (۳) وحدت متعلق یقین و شک
- (۴) فعلیت شک و یقین

۱۶۴- خروج افراد در حکومت، ورود و تخصص، به ترتیب کدام است؟

- (۱) تنزیلی - حقیقی - حقیقی
- (۲) تبعدی - حقیقی - تنزیلی
- (۳) تنزیلی - تبعدی - تنزیلی
- (۴) حقیقی - تنزیلی - حقیقی

۱۶۵- کدام قسم از شهرت از مرجحات باب تعارض ادله است؟

- (۱) روایی
- (۲) عملی
- (۳) فتوایی
- (۴) سماعی

اخلاق و تربیت اسلامی:

۱۶۶- کدام مورد ملکه‌ای نفسانی است که به مقدار حاجت و ضرورت در اموال اکتفا می‌کند بدون آنکه در مسیرش

رنج کشد و زیاده‌طلبی کند؟

- (۱) قناعت
- (۲) زهد
- (۳) سخاوت
- (۴) ورع

۱۶۷- کدام مورد حد اعتدال جنس رذایل شره و خمود است؟

- (۱) قناعت
- (۲) عفت
- (۳) غیرت
- (۴) جریزه

۱۶۸- آیه شریفه «و یؤثرون علی انفسهم و لو کان بهم خصاصة» به کدام فضیلت اشاره دارد؟

- (۱) انفاق
- (۲) سخاوت
- (۳) جود
- (۴) ایثار

۱۶۹- با توجه به آیات قرآن کریم کدام مورد در رابطه با ذکر و یاد خدا درست است؟

- (۱) ذکر همراه تضرع و خیفه به معنای میل و رغبت به نزدیک شدن به خدا است.
- (۲) ذکر قولی و لسانی شامل یاد خدا به زبان و آهسته و با صدای بلند می‌شود.
- (۳) قرب و نزدیکی به خدا تنها به وسیله یاد خدا و ذکر او حاصل می‌شود.
- (۴) ذکر قولی و قلبی به دو قسم ذکر در صبح و شام تقسیم شده است.

- ۱۷۰- کدام مورد ملکه‌ای نفسانی است که به سهولت بوده و بی‌نیاز از تفکر و تأمل سبب صدور افعال است؟
 (۱) سیرشت (۲) خُلُق (۳) فطرت (۴) عادت
- ۱۷۱- کدام مورد به صورت مطلق شریف‌ترین و بزرگ‌ترین و جامع همه فضیلت‌ها است؟
 (۱) عفت (۲) شجاعت (۳) عدالت (۴) حکمت
- ۱۷۲- به ترتیب «رذیله‌ای که موجب خروج فکر است از حد شایسته آن» و «رذیله‌ای که نفس را در هلاک‌گاه‌هایی که در عقل و شرع ممنوع است، قرار می‌دهد»، کدام است؟
 (۱) جربزه - تهور (۲) جهل بسیط - تهور
 (۳) جهل بسیط - جبن (۴) جربزه - جبن
- ۱۷۳- کدام بیت به «من» واقعی انسان به عنوان یک حقیقت ثابت اشاره دارد؟
 (۱) این تو کی باشی که تو آن اوحدی که خوش و زیبا و سرمست خودی
 (۲) منبسط بودیم و یک گوهر همه بی سر و بی پا بُدیم آن سر همه
 (۳) یک گهر بودیم همچون آفتاب بی‌گره بودیم و صافی همچو آب
 (۴) گشت مُبدل آب این جو چند بار عکس ماه و عکس اختر برقرار
- ۱۷۴- کدام عبارت در رابطه با «تفویض» و «توکل» درست است؟
 (۱) تفویض بعد از وقوع سبب است.
 (۲) توکل قبل از وقوع سبب است.
 (۳) تفویض شعبه‌ای از توکل است و توکل در مطلق امور است.
 (۴) در تفویض بنده حول و قوت را از خود نمی‌بیند و در تمام امور خود را بی‌تصرف می‌داند.
- ۱۷۵- با توجه به دیدگاه علامه مجلسی، کدام مورد از اسباب و موجبات حسد است؟
 (۱) وسوسه - تعجب (۲) تعزّر - تعجب
 (۳) حسرت - حب نفس (۴) خشم - حب نفس
- ۱۷۶- کدام مورد حالتی قلبی است که سبب انگیزش احتیاط در امرها شده و توقف در گفتار و کردار را به دنبال خود دارد؟
 (۱) تأمل (۲) تهور (۳) حمیت (۴) رهبت
- ۱۷۷- کدام مورد جنس رذایل قوه شهویه را بیان می‌کند؟
 (۱) حمیت - قنوط (۲) دنائت - قنوط
 (۳) شره - خمود (۴) دنائت - جبن
- ۱۷۸- کدام مورد به دو شعبه عمده کمال خواهی (غریزه اصلی انسان) اشاره دارد؟
 (۱) قدرت‌طلبی - حقیقت‌جویی (۲) علم و معرفت - حقیقت‌جویی
 (۳) علم و معرفت - جمال دوستی (۴) قدرت‌طلبی - جمال دوستی
- ۱۷۹- کدام واژه به معنای کامیابی و رسیدن به مطلوب، اعم از مطلوب مادی و معنوی است؟
 (۱) فلاح (۲) فوز (۳) سعادت (۴) کمال
- ۱۸۰- با توجه به آیه شریفه «هل أدلک علی شجرة الخلد و ملک لایبلی» شیطان برای فریب آدم و خوردن از آن درخت بر کدام مورد تکیه کرد؟
 (۱) سعادت‌خواهی - قدرت (۲) سعادت‌خواهی - حب بقا
 (۳) جاودانگی - حب بقا (۴) جاودانگی - قدرت

تاریخ و تمدن اسلامی:

- ۱۸۱- دارالندوه در دوره غلبه کدام شیخ قبیله در مکه تأسیس شد؟
 (۱) قصی بن کلاب (۲) اسماعیل (ع) (۳) عمرو بن لحي (۴) نضر بن کنانه
- ۱۸۲- در کدام سوره قرآن از سه بت مهم قریش و اعراب یاد شده است؟
 (۱) واقعه (۲) نجم (۳) طارق (۴) نوح
- ۱۸۳- کدام اثر کهن‌ترین منبع در خصوص تاریخ شهر مکه است و مؤلف آن کیست؟
 (۱) المنمق - ازرقی (۲) اخبار مکه - ازرقی (۳) المنمق - محمد بن حبيب (۴) اخبار مکه - محمد بن حبيب
- ۱۸۴- عصبیت قومی و رقابت‌های کهن قبیله‌ای در کدام‌یک از انواع تاریخ‌نگاری اسلامی تأثیر بیشتری داشت؟
 (۱) غزوه‌نگاری (۲) فتوح‌نگاری (۳) انسب‌نگاری (۴) تواریخ دودمانی و سیاسی
- ۱۸۵- نخستین شهری که پس از فتح مصر در آن سرزمین به دست مسلمانان بنا شد، کدام است؟
 (۱) قطائع (۲) بلبیس (۳) عسکر (۴) فسطاط
- ۱۸۶- زکات هم‌زمان با کدام مالیات دیگر وضع شد؟
 (۱) عشر (۲) خراج (۳) خمس (۴) جزیه
- ۱۸۷- عثمان بن عفان زمام امور خلافت و مقام، مهاداری را به چه کسی سپرده بود؟
 (۱) مروان بن حکم (۲) حکم بن ابی العاص (۳) عبدالله بن سعد بن ابی سرح (۴) مغیره بن شعبه
- ۱۸۸- مهم‌ترین اثر در فقه سیاسی، کدام است؟
 (۱) رسوم دارالخلافة صابی (۲) کتاب الخراج ابویوسف (۳) الاحکام السلطانیة ماوردی (۴) کتاب الوزراء و الکتاب جهشیاری
- ۱۸۹- در عصر فتوحات زمین‌هایی که بدون عهدنامه به تصرف اعراب مسلمان در می‌آمد، اصطلاحاً چه نامیده می‌شد؟
 (۱) ارض العشر (۲) ارض العهد (۳) ارض الصلح (۴) ارض العنوه
- ۱۹۰- موضوع تحفه سعديه اثر قطب‌الدین شیرازی چیست؟
 (۱) طب (۲) هیئت (۳) ریاضیات (۴) حیل (مکانیک)
- ۱۹۱- کدام خاورشناس درباره تألیفات جغرافیایی مسلمانان کتابی جامع تألیف کرده است؟
 (۱) کراچکوفسکی (۲) دخویه (۳) بروکلیمان (۴) بارتولد
- ۱۹۲- وظیفه نقیب الاشراف در دوره عباسیان چه بود؟
 (۱) رسیدگی به امور قضائی اعیان و اشراف (۲) رسیدگی به امور مالی، اجتماعی و قضائی بنی‌هاشم (۳) نظارت بر امور مالی اعیان و اشراف (۴) نظارت بر امور کارگزاران حکومتی
- ۱۹۳- بیت‌المکس چه بود؟
 (۱) اداره اخذ خراج (۲) اداره اخذ جزیه (۳) دفتر اخذ عوارض گمرکی (۴) دیوان مربوط به اخذ انواع مالیات‌ها
- ۱۹۴- کدام مورد، جامع‌ترین اثر دارویی دوره صفوی است؟
 (۱) اختیارات بدیعی (۲) تحفه حکیم مؤمن (۳) خلاصة التجارب (۴) قراباذین شفائی

۱۹۵- لقب «تاج المدارس» مربوط به کدام مدرسه است و بانی آن که بود؟ و پیروان کدام مذهب فقهی در آن جای داشتند؟

- (۱) ناصریه - ملک عادل - مالکیان
 (۲) صلاحیه - صلاح الدین ایوبی - شافعیان
 (۳) ظاهریه - بیبرس - شافعیان و حنفیان
 (۴) صالحیه - ملک کامل - چهار مذهب اهل سنت

تاریخ عمومی جهان:

۱۹۶- چه کسی به عنوان «پدر آنارشیسم» معروف است؟

- (۱) ویلیام گودوین (۲) پرودون (۳) باکونین (۴) نیچه

۱۹۷- کدام عبارت با ویژگی‌های واقعه تاریخی عصر جنگ سرد مطابقت دارد؟

- (۱) بلوک شرق مربوط به رهبری شوروی در کشورهای کمونیستی و بلوک غرب مربوط به رهبری کشورهای اروپای غربی از تولید سلاح‌های اتمی خودداری کردند.
 (۲) در این دوران آمریکا و شوروی به دلیل جنگ تبلیغاتی شدید و رقابت‌های اقتصادی با یکدیگر، برخورد نظامی مستقیم کمتری داشتند.
 (۳) عصر جنگ سرد تا سقوط دیوار برلین، اتحاد دو آلمان و فروپاشی نظام کمونیسم یعنی تجزیه کشور اتحاد جماهیر شوروی، ادامه یافت.
 (۴) شروع دوره جنگ سرد مربوط به زمان اتحاد شوروی با قدرت‌های متفقین برای انهدام دشمن مشترک یعنی فاشیسم و نازیسم است.

۱۹۸- در قرون جدید، بیشترین طیف اومانیستی در بین کدام طبقه اجتماعی دیده شد؟

- (۱) روحانیون (۲) متوسط (۳) درباری (۴) اشراف و نجبا

۱۹۹- سیاست «نگرش به شرق» توسط چه کسی مطرح شد و به چه مفهومی بود؟

- (۱) نیکسون - تهاجم به شوروی
 (۲) نیکسون - کمک به شرق
 (۳) ویلی برانت - تهاجم به شوروی
 (۴) ویلی برانت - کمک به شرق

۲۰۰- کدام مورد در خصوص هنرهای تزئینی به کار رفته در جهان اسلام، درست است؟

- (۱) به تصویر کشیدن بدن انسان برخلاف هنر یونانیان باستان در بناهایی که اعتبار مذهبی دارند به چشم نمی‌خورند.
 (۲) به دلیل وجود گروه‌های قومی متعدد در جهان اسلام، تمایز خاص میان هنر آنها و جهان باستان توصیف شده است.
 (۳) خط عربی به شکل‌گیری یک هنر بصری، به صورت تزئین در دیوارهای پر نقش و نگار جهان اسلام به کار رفته است.
 (۴) در بسیاری از کاشی‌کاری‌ها و نقاشی‌های دیواری به جای تصویر نبردها از تصاویر حیوانات استفاده شده است.

۲۰۱- اولین کشور آفریقایی که عضو غیردائمی شورای امنیت سازمان ملل شد، کدام است؟

- (۱) مصر (۲) نیجریه (۳) الجزایر (۴) لیبی

۲۰۲- در تحلیل تاریخی اوضاع شوروی زمان استالین، کدام عبارت درست است؟

- (۱) طرح اشتراکی کردن مزارع کشاورزی از جمله برنامه‌ها و اقدامات استالین بود، که با اعمال قدرت و خشونت بسیار به وجود آمد.
 (۲) برنامه‌های استالین، بر تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی استوار بود که منجر به افزایش تولید فولاد و نفت شد.
 (۳) استالین با طرح شعار «صلح، نان، زمین» و «همه قدرت از آن شوراها» پشتیبانی مردم را به خود جلب کرد.
 (۴) استالین پس از پیروزی بر رقیب قدرتمند خود تروتسکی، فعالیت سیاسی همه احزاب را قانونی اعلام کرد.

- ۲۰۳- کدام ابعاد در شکل‌گیری امپریالیسم اهمیت خاصی دارد؟
 (۱) اجتماعی (۲) فرهنگی (۳) سیاسی (۴) اقتصادی
- ۲۰۴- نام کدام‌یک از شخصیت‌های زیر مترادف با رنسانس است؟
 (۱) پترارک (۲) دانته (۳) بوکاچیو (۴) میکل آنژ
- ۲۰۵- مارتین لوتر، اساس رستگاری را در کدام مورد می‌دانست؟
 (۱) آداب و رسوم مذهبی (۲) توجه به متون مذهبی
 (۳) مسئله قلبی (۴) عشاء ربانی
- ۲۰۶- سیاست عملی در نظر ماکیاوولی چه بود؟
 (۱) استفاده ابزاری از دین (۲) رسیدن به آزادی (۳) اعمال قانون (۴) شناخت مردم
- ۲۰۷- میخائیل گورباچف جانشین کدام رهبر اتحاد جماهیر شوروی شد؟
 (۱) کنستانتین چرنینکو (۲) خروشچف (۳) آندره پوف (۴) برژنف
- ۲۰۸- در انگلستان، زنان از چه زمانی دارای حق رأی شدند؟
 (۱) در دوران جنگ سرد (۲) بعد از جنگ جهانی دوم
 (۳) قبل از جنگ جهانی اول (۴) بعد از جنگ جهانی اول
- ۲۰۹- در ارتباط با بحران اقتصادی جهان در فاصله دو جنگ جهانی، کدام واقعه درست است؟
 (۱) بحران اقتصادی به دلیل مشکلات متعدد، از عمده‌ترین موانع تشکیل حکومت‌های نظامی و تک‌حزبی در سراسر جهان است.
 (۲) آلمان به دلیل از دست دادن مستعمرات خود و پرداخت غرامت به کشورهای متفقین در صلح ورسای با سقوط ارزی مواجه شد.
 (۳) کشورهایمانند آمریکا و شوروی که اقتصادشان در طول جنگ، کمتر آسیب‌دیده بود، در چالش‌های سیاسی دخالت نمی‌کردند.
 (۴) انگلستان و آلمان از جمله کشورهایی بودند که در نخستین سال‌های پس از جنگ جهانی اول، شرایط اقتصادی وخیمی داشتند.
- ۲۱۰- در تاریخ مهاجرت از اروپا به سایر کشورها، کدام کشورها ترجیح می‌دادند که مهاجران را فقط محدود و منحصر به انگلیسی‌ها کنند؟
 (۱) برزیل و نیوزلند (۲) برزیل و کانادا (۳) استرالیا و نیوزلند (۴) استرالیا و آرژانتین

تحولات اجتماعی و سیاسی ایران:

- ۲۱۱- در سده نوزدهم میلادی، دو فرقه عمده تشیع کدام است و سید کاظم رشتی متعلق به کدام فرقه بود؟
 (۱) شیخیه و بابیه - شیخیه (۲) شیخی و بهایی - بهایی
 (۳) بهایی و بابیه - بابیه (۴) اسماعیلیه و زیدیه - زیدیه
- ۲۱۲- رضاخان در مجلس چندم به نخست‌وزیری برگزیده شد و اکثریت این مجلس در اختیار کدام احزاب بود؟
 (۱) چهارم - حزب سوسیالیست و حزب تجدد (۲) پنجم - حزب اتحاد ملی و حزب وطن
 (۳) چهارم - حزب اتحاد ملی و حزب وطن (۴) پنجم - حزب سوسیالیست و حزب تجدد

- ۲۱۳- نخستین دبیرکل حزب توده چه کسی بود و پیش تر دبیرکلی کدام حزب را برعهده داشت؟
 (۱) تقی ارانی - حزب کمونیست
 (۲) تقی ارانی - حزب اجتماعیون
 (۳) سلیمان میرزا اسکندری - حزب اجتماعیون
 (۴) سلیمان میرزا اسکندری - حزب کمونیست
- ۲۱۴- نخستین بار در زمان کدام پادشاه قاجار، چاپ و الصاق تمبر به نامه‌ها و مرسولات پستی معمول گردید؟
 (۱) ناصرالدین شاه
 (۲) مظفرالدین شاه
 (۳) فتحعلی شاه
 (۴) محمدعلی شاه
- ۲۱۵- یرواند آبراهامیان، سه ستون تقویت رژیم شاه را چه می‌داند؟
 (۱) نیروهای مسلح - حمایت خارجی - ساواک
 (۲) ساواک - شبکه حمایتی دربار - نیروهای مسلح
 (۳) حمایت خارجی - شبکه حمایتی دربار - دیوان‌سالاری گسترده دولتی
 (۴) نیروهای مسلح - شبکه حمایتی دربار - دیوان‌سالاری گسترده دولتی
- ۲۱۶- جبهه ملی در اواخر سال ۱۳۳۳ با چه نامی به عرصه سیاسی کشور بازگشت و کدام یک از اعضای آن، به‌عنوان اولین مدیرعامل شرکت ملی نفت انتخاب شد؟
 (۱) نهضت مقاومت ملی - مهدی بازرگان
 (۲) نهضت مقاومت ملی - کریم سنجابی
 (۳) جبهه ملی دوم - مهدی بازرگان
 (۴) جبهه ملی دوم - کریم سنجابی
- ۲۱۷- نخستین فردی که در زبان فارسی اصطلاح فلسفه تاریخ را به کار برد، کیست؟
 (۱) میرزا فتحعلی آخوندزاده
 (۲) سید جمال‌الدین اسدآبادی
 (۳) میرزا آقاخان کرمانی
 (۴) میرزا عبدالرحیم طالبوف تبریزی
- ۲۱۸- کدام مبارز سیاسی معتقد بود «پدیدآوردگان رنسانس و رفرماسیون اسلامی، بیشتر روشنفکران خواهند بود تا روحانیون سنتی»؟
 (۱) مرتضی مطهری
 (۲) مهدی بازرگان
 (۳) علی شریعتی
 (۴) محمود طالقانی
- ۲۱۹- دکتر مصدق پس از نقد وضعیت غیردمکراتیک سال‌های سلطنت رضاشاه، چرا بهتر شدن اوضاع در زمان محمدرضا را مثبت ارزیابی نمی‌کند؟
 (۱) او معتقد بود بهتر شدن وضع، آن هم ناشی از حضور نظامیان خارجی نمی‌تواند به استقلال و حاکمیت ملی کمک کند.
 (۲) پیش‌بینی کرد که این وضعیت شاه را از ایجاد موازنه منفی که او برای کشور ضروری می‌دانست، غافل می‌کند.
 (۳) ادعا می‌کرد که در این وضعیت باز هم من و امثال من در وطن خود آسایش و حق حیات نداریم.
 (۴) این وضعیت را ناشی از موازنه مثبت و سیاست یکجانبه‌گرایی می‌دانست.
- ۲۲۰- در کدام مجلس، نام‌های عربی و ترکی سال، به نام‌های باستانی تبدیل شد؟
 (۱) مجلس سوم
 (۲) مجلس چهارم
 (۳) مجلس پنجم
 (۴) مجلس هفتم
- ۲۲۱- در چارچوب مطالعات روابط بین‌المللی، کدام عبارت درباره آرمان‌گرایی درست نیست؟
 (۱) آرمان‌گرایی در سال‌های بین دو جنگ جهانی، اهمیت خود را در برابر رویکرد واقع‌گرایی از دست داد.
 (۲) آرمان‌گرایی بر انگارهایی از قبیل اهداف فراملی و نظم مبتنی بر اقتدار حقوقی استوار است.
 (۳) آرمان‌گرایان عمدتاً بر همکاری، تشریک مساعی و یکپارچگی تأکید دارند.
 (۴) آرمان‌گرایان نهاد بشر و طبیعت آن را ذاتاً خیرخواهانه تلقی می‌کنند.
- ۲۲۲- در دوره ملی شدن نفت، کدام روحانی توصیه می‌کرد که «به‌جای پرداختن به سیاست، وقت خود را صرف بازسازی نهادهای مذهبی در ایران بنمایند»؟
 (۱) آیت‌الله میرزا محمدتقی خوانساری
 (۲) آیت‌الله علی‌اکبر برقی
 (۳) آیت‌الله بروجردی
 (۴) آیت‌الله زنجانی

- ۲۲۳- نخستین چاپخانه در ایران توسط چه کسانی و در کدام شهر دایر گردید؟
 (۱) بانیان هند - شیراز
 (۲) بانیان هند - اصفهان
 (۳) مسیحیان کرملی - شیراز
 (۴) مسیحیان کرملی - اصفهان
- ۲۲۴- نخستین بار از کدام ایالت، یکی از زنان در تاریخ نویسی پیشگام شد؟
 (۱) کردستان
 (۲) آذربایجان
 (۳) گیلان
 (۴) فارس
- ۲۲۵- «حکومت آزادستان» در کجا و به رهبری چه کسی تشکیل شد؟
 (۱) تبریز - شیخ محمد خیابانی
 (۲) کردستان - قاضی محمد
 (۳) تبریز - سید جعفر پیشه‌وری
 (۴) خراسان - کلنل محمدتقی خان پسپان

اندیشه‌های سیاسی غرب:

- ۲۲۶- یونانی‌های دموکرات باستان آموزش‌های کدام گروه را ایدئولوژی خاص آریستوکراسی می‌دانستند و گردهمایی‌های آنها را که سوندریا می‌نامیدند، هسته ارتجاع ضد مردمی می‌دانستند؟
 (۱) الائی‌ها
 (۲) ملطی‌ها
 (۳) فیثاغورثی‌ها
 (۴) اتمیست‌ها
- ۲۲۷- کدام متفکر هوادار قاطع حاکمیت قانون بود و حفظ آن و خدمتگذاری به آن را وظیفه فرد می‌دانست؟
 (۱) اپیکور
 (۲) ارسطو
 (۳) لوکرتیوس
 (۴) پولیبیوس
- ۲۲۸- افلاطون با کدام نظام سیاسی مخالف بود و می‌گفت مبتنی بر اصل پربکلیسی، سعادت را در گوناگونی و حکومت آماورها می‌داند؟
 (۱) اولیگارشی
 (۲) موناشرشی
 (۳) دموکراسی
 (۴) تیرانی
- ۲۲۹- کدام اندیشمند وظیفه حکومت را برقراری نظم دانست و معتقد بود حکومت تیرانی (ستمگر) باثبات، بهتر از دموکراسی بی‌نظم است؟
 (۱) سنت آمبروز
 (۲) گلازیوس
 (۳) سنت آگوستین
 (۴) سن پل
- ۲۳۰- کدام متفکر سیاسی، پیش از سده‌های میانه بر سیسرو، در سده‌های میانه بر توماس آکویناس و در عصر جدید بر جان لاک و مونتسکیو تأثیر گذاشت؟
 (۱) سنکا
 (۲) اولپین
 (۳) پولیبیوس
 (۴) پلاتینوس
- ۲۳۱- کدام اندیشمند نظر داد که چهار دسته قانون: ابدی (مشیت الهی)، طبیعی (بازتاب مشیت الهی در عقل)، الهی (احکام دینی)، قانون بشری وجود دارند؟
 (۱) پولیبیوس
 (۲) سن توماس
 (۳) پیردوبوا
 (۴) اژیدوس کولانا
- ۲۳۲- فلسفه دموکریتنوس را با کدام ویژگی معرفی می‌کنند؟
 (۱) کشف عناصر هماهنگ‌کننده زندگی انسان
 (۲) مخالفت با نظریه اتمی ساختمان جهان
 (۳) اوج تفکر ماتریالیستی عهد باستان
 (۴) اعلام نامیرایی روح
- ۲۳۳- کدام مورد، از ویژگی‌های اندیشه سیاسی افلاطون است؟
 (۱) معادله سیاست - هنر زمینه بسیاری از تشبیهات و تمثیلات افلاطون در کتاب جمهور است.
 (۲) افکار عمومی دارای صلاحیت شناخت است و قادر به اداره سیاست و دولت می‌باشد.
 (۳) سیاستمدار می‌تواند از راه الهام و اشراق، دانش و شناخت به دست آورد.
 (۴) سعادت را در حکومت مردم می‌دانست.

- ۲۳۴- افلاطون در کدام کتاب خود به دین و نظارت دولت بر اعمال دینی توجه و جانبداری کرد؟
 (۱) قوانین (۲) جمهور (۳) سیاستمدار (۴) گورجیاس
- ۲۳۵- عبارت «... تربیت باید با طرز حکومت توافق داشته باشد ... مردم باید به قالب حکومتی درآیند که زیر فرمان آن زندگی می‌کنند.» نظر کدام اندیشمند است؟
 (۱) سن توماس آکویناس (۲) جان سالیبوری
 (۳) سنت آگوستین (۴) ارسطو
- ۲۳۶- کدام متفکر روم باستان، معتقد بود که تاریخ روندی دوری دارد و شکل‌های گوناگون حکومت به‌طور ادواری تکرار می‌شوند و برای حفظ تعادل حکومت باید آن را تحت نظارت‌هایی قرار داد؟
 (۱) گایوس (۲) پلیبیوس (۳) سیسرو (۴) سنکا
- ۲۳۷- کدام متفکر سیاسی معتقد بود هدف وسیله را توجیه می‌کند و نوشت: «ویرانی دولت‌ها ... بدان سبب است که نهادهای خود را با تغییرات زمان هماهنگ نمی‌کنند. این‌گونه تغییرات ... لازم‌اند، زیرا اوضاع و احوالی که لزوماً رخ می‌نمایند، کل دولت را به هم می‌زنند.»
 (۱) ژان ژاک روسو (۲) جان لاک (۳) ماکیاولی (۴) منتسکیو
- ۲۳۸- کدام متفکر مفهوم حاکمیت را برآمده از نیاز سیاسی انسان می‌دانست و با آن پایه‌های فلسفه‌های سیاسی برآمده از ناسیونالیسم را بنیاد گذاشت؟
 (۱) ژان بدن (۲) هوگو گروسیوس (۳) جیمز هرینگتون (۴) یوهان آلتوسیوس
- ۲۳۹- کدام متفکر، پیشگام مکتب روانشناسی سیاسی بود؟
 (۱) توماس هابز (۲) جان لاک (۳) ژان بدن (۴) منتسکیو
- ۲۴۰- کتاب‌های زیر را کدام متفکر سیاسی نوشته است؟
 «نظام منطقی، اصول اقتصاد سیاسی، درباره آزادی، ملاحظاتی درباره حکومت نمایندگی»
 (۱) ژان ژاک روسو (۲) جان استوارت میل (۳) ادموند برک (۴) آگوست کنت

جامعه‌شناسی سیاسی:

- ۲۴۱- در کدام رویکرد نظری «فروپاشی وفاق ارزشی - اجتماعی»، عامل اصلی وقوع انقلاب تلقی می‌شود؟
 (۱) ستیز (۲) نخبه‌گرایی (۳) واقع‌گرایی انتقادی (۴) کارکردگرایی ساختاری
- ۲۴۲- کدام برداشت «نومارکسیسم ساختارگرا»، درست است؟
 (۱) استقلال نسبی روبنا و در نهایت، تعیین‌کنندگی زیربنای اقتصاد
 (۲) استقلال نسبی زیربنا و تعیین‌کنندگی روبنا
 (۳) استقلال کامل روبنا از زیربنا
 (۴) بی‌ارتباطی زیربنا و روبنا
- ۲۴۳- کدام مورد، فراگیرترین شکل مشارکت سیاسی است؟
 (۱) شرکت در راهپیمایی‌ها (۲) همکاری با جنبش‌های اجتماعی
 (۳) عضویت در گروه‌ها (۴) شرکت در انتخابات

- ۲۴۴- تمرکز اصلی در موج چهارم نظریه پردازی جنبش‌های اجتماعی، از دهه ۱۹۷۰ به این سو بر کدام مورد است؟
 (۱) نظام بین‌الملل
 (۲) ساختارهای اقتصادی - سیاسی
 (۳) ایدئولوژی و آگاهی کنشگران
 (۴) انتظارات فزاینده اقتصادی
- ۲۴۵- در سده ۱۸، اصطلاح «افکار عمومی» بر آینه افکار چه گروهی بود؟
 (۱) رهبران اتحادیه‌های کاری
 (۲) روشنفکران بورژوازی
 (۳) روشنفکران چپ‌گرا
 (۴) سندیکالیست‌ها
- ۲۴۶- اصلی‌ترین نظریه پرداز «هژمونی فرهنگی» کیست؟
 (۱) پולانزاس
 (۲) کلاس اوفه
 (۳) گرامشی
 (۴) آلتوسر
- ۲۴۷- کدام مورد، بیان‌کننده دقیق پایگاه طبقاتی «جنبش‌های فاشیستی» است؟
 (۱) کارگران و دهقانان
 (۲) طبقه متوسط رو به افول، دهقانان و زمینداران
 (۳) کارگران، طبقه متوسط رو به افول و اتحادیه‌های صنفی
 (۴) سندیکالیست‌ها، صاحبان صنایع بزرگ و ناسیونالیست‌ها
- ۲۴۸- ضدیت با دخالت مذهب و سلسله‌مراتب اجتماعی در نظم سیاسی - اجتماعی، ویژگی کدام مکتب است؟
 (۱) لیبرالیسم
 (۲) محافظه کاری
 (۳) نومحافظه کاری
 (۴) نوکارکردگرایی
- ۲۴۹- حضور بسیار طولانی مدت «حزب کنگره» در سیاست و حکومت هند در زمره کدام نوع نظام حزبی می‌گنجد؟
 (۱) دو حزبی
 (۲) کثرت‌گرایی حزبی
 (۳) تک‌حزبی فراگیر
 (۴) مسلط
- ۲۵۰- تمایز اصلی دو اصطلاح «طبقه در خود» و «طبقه برای خود» به ترتیب در نظریه مارکس کدام است؟
 (۱) سیاسی - غیرسیاسی
 (۲) غیرسیاسی - سیاسی
 (۳) رادیکال - میانه
 (۴) نبود تمایز آشکار
- ۲۵۱- «توسعه اقتصادی و ثروت بالا، مساوی با بالاترین احتمال دموکراسی»، دیدگاه کیست؟
 (۱) ماکس وبر
 (۲) رالف دارندورف
 (۳) مارتین لیپست
 (۴) ادوارد شیلز
- ۲۵۲- نظریه پرداز اصلی «جامعه شبکه‌ای» در جامعه‌شناسی سیاسی کیست؟
 (۱) لرنر
 (۲) اینگلهارت
 (۳) پرزورسکی
 (۴) کاستلز
- ۲۵۳- تعیین‌کننده و نقش‌آفرین اصلی در «قدرت نمادین»، به مثابه شکل جدید قدرت، کدام مورد است؟
 (۱) روشنفکران
 (۲) رسانه‌ها
 (۳) نهادهای مدنی
 (۴) جنبش‌های اجتماعی
- ۲۵۴- هابرماس، نظریه پرداز اصلی کدام نوع دموکراسی است؟
 (۱) لیبرال
 (۲) نخبه‌گرایانه
 (۳) گفتگویی یا مشورتی
 (۴) مجادله‌ای
- ۲۵۵- جوزف شومپتر به کدام شکل عملی و واقعی دموکراسی باور داشت؟
 (۱) تکنوکراتیک
 (۲) توده‌ای - خلقی
 (۳) لیبرال دموکراتیک
 (۴) رایزنانه - مشورتی

تفسیر نهج البلاغه:

- ۲۵۶- طبق سخنان امام علی (ع) در خطبه اول، کدام مورد از دلایل مهلت بخشی عمر طولانی به ابلیس، از ناحیه خداوند نیست؟
- (۱) وجود عاملی جهت امتحان بندگان
  - (۲) اجابت وعده الهی به درخواست ابلیس
  - (۳) محق پاداش الهی شدن در مقابل عبادت چند هزار ساله
  - (۴) مستحق غضب الهی شدن در مقابل سرکشی از سجده بر آدم
- ۲۵۷- کدام یک از علمای اهل سنت، انتساب خطبه شقشقیه به امام علی (ع) را به صورت مدلل اثبات نمود؟
- (۱) ابن ابی الحدید معتزلی
  - (۲) ابن حجر عسقلانی
  - (۳) شیخ محمد عبده
  - (۴) ابن خلکان اربلی
- ۲۵۸- از نظر علامه امینی قدیمی ترین شرح نهج البلاغه، کدام است؟
- (۱) منهاج البراعه
  - (۲) شرح ابن ابی الحدید معتزلی
  - (۳) شرح ابن میثم بحرانی
  - (۴) اعلام نهج البلاغه
- ۲۵۹- از آثار سید رضی که بر تألیف نهج البلاغه تأثیرگذار بوده و خود هم در مقدمه نهج البلاغه به آن اشاره کرده است؟
- (۱) خصائص الائمه
  - (۲) مجازات آثار النبویه
  - (۳) حقایق التاویل
  - (۴) معانی القرآن
- ۲۶۰- چه کسی معتقد بود که در کلام امام علی (ع) امتیازات حلاوت، ملاحه، زیبایی، و فصاحت با هم جمع شده است؟
- (۱) محمد عبده
  - (۲) سبط بن جوزی
  - (۳) محمد غزالی
  - (۴) جاحظ
- ۲۶۱- ابن عباس از قطع کلام کدام خطبه علی (ع) ابراز تأسف شدید کرد؟
- (۱) قاصعه
  - (۲) متقین
  - (۳) شقشقیه
  - (۴) غراء
- ۲۶۲- در فراز «بین ما خود میثاق علمه و موسع علی العباد فی جهله»، علی (ع) به ترتیب به چه شناخت‌هایی اشاره می‌کند؟
- (۱) شناخت‌های فطری از وجود پروردگار و شناخت ممنوع از ذات و صفات الهی
  - (۲) شناخت‌های ضروری مانند آیات توحید و شناخت‌های جایز مانند افعال پروردگار
  - (۳) شناخت‌های لازم مانند علم به صفات الهی و شناخت‌های ممنوع مانند کنه ذات پروردگار
  - (۴) شناخت‌های ممنوع مانند علم به ذات پروردگار و شناخت‌های ضروری مانند توحید و یگانگی خداوند
- ۲۶۳- منظور علی (ع) از «رخص» و «عزائم» در عبارت «و رخصه و عزائم»، چه نوع احکامی است؟
- (۱) مکروه و جایز
  - (۲) مستحب و واجب
  - (۳) حلال و حرام
  - (۴) مباح و ممنوع
- ۲۶۴- کدام یک از خطبه‌های امیر مؤمنان است که قبل از رسیدن به مقام خلافت، ایراد فرمودند؟
- (۱) اما و الله لقد تقمصها فلان و انه لیعلم ان محلی منها محل القطب من الریح
  - (۲) ایها الناس شقوا امواج الفتن بسفن النجاة
  - (۳) بنا اهدیتکم فی الظلماء و تسنمتم ذروة العلیاء
  - (۴) ذمتی بما اقول رهینه و انا به زعیم
- ۲۶۵- فراز زیر پیشگویی امیر مؤمنان از چه امری است؟
- «ما زلت انتظر بکم عواقب الغدر و اتوسمکم بحیلة المغترین»
- (۱) انحراف و خروج از دین (مارقین)
  - (۲) پیمان شکنی طلحه و زبیر (ناکثان)
  - (۳) بدعهدی معاویه و شامیان
  - (۴) تزلزل رای و بی‌وفایی اهالی کوفه

۲۶۶- سخن امیر مؤمنان که فرمود «و کیف یراعی النباة من اصمته الصحیه»، در معنی کدام یک از آیات شریفه است؟

- (۱) ﴿افانت تسمع الصم و لو كانوا لایعقلون﴾ (۲) ﴿و سواء علیهم ءانذرتهم ام لم تنذرهم﴾
 (۳) ﴿صم بکم عمی فهم لایرجعون﴾ (۴) ﴿فذكر ان نفعت الذکری﴾

۲۶۷- امیر مؤمنان (ع) سکوت خود در دوران خلفا را ناشی از حفظ اسراری دانسته‌اند که اگر برملا می‌شد، جامعه را دچار

اضطراب می‌کرد، در بیان مؤلف کتاب پیام امام، این اسرار چه بود؟

- (۱) حتمی بودن قضا و قدر الهی در حوادث پیش‌آمده برای امت اسلامی
 (۲) آگاهی‌های علی (ع) بر عواقب امور و مصالح و مفسدات اجتماعی
 (۳) دگرگونی‌های واقع‌شده در حال صحابه و مدعیان اسلام
 (۴) وصیت پیامبر (ص) به سکوت و ترک درگیری با خلفا

۲۶۸- در عبارت «بین مشبه لله بخلقه او ملحد فی اسمه»، به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- (۱) صفات خدا را به مخلوقات دادن، خدا را به مخلوقات تشبیه ساختن
 (۲) نام خدا را بر بت‌ها نهادن، صفات مخلوقات را به خدا نسبت دادن
 (۳) خدا را به مخلوقات تشبیه کردن و نام خدا را بر بت‌ها نهادن
 (۴) نام خدا را بر بت‌ها نهادن، به‌غیر او اشاره و دعوت کردن

۲۶۹- عبارت «فسدلت دونها ثوباً و طویت عنها کشحاً»، در بردارنده کدام مضمون است؟

- (۱) چشم‌پوشی و صرف‌نظرکردن از خلافت (۲) پیشه‌کردن سکوت و واگذاری امور به خداوند
 (۳) صرف‌نظرکردن از قیام با دست خالی (۴) صبرکردن در مقابل حوادث و مشکلات

۲۷۰- برپایه عبارت «والله لو و جدته قد تزوج به النساء و ملک به الاماء لرددته»، بخشش‌های وسیع و گسترده بیت‌المال

به خویشاوندان توسط کدام خلیفه صورت پذیرفت؟

- (۱) ابوبکر (۲) عثمان (۳) عمر (۴) معاویه

علوم قرآن:

۲۷۱- در بین نویسندگان زیر چه کسی «کتاب المصاحف» تألیف نکرده است؟

- (۱) ابن اثیر (۲) ابن ابی داوود (۳) ابن انباری (۴) ابن اثیر

۲۷۲- حرف «من» در آیه شریفه ﴿مما خطیئناهم اغرقوا﴾ به چه معنی است؟

- (۱) تبیین (۲) تعلیل (۳) ابتدای غایت (۴) تبعیض

۲۷۳- در آیات زیر علت حصر، کدام است؟

﴿لا اله الا الله﴾، ﴿انما حرم علیکم المیتة﴾، ﴿لالی الله تحشرون﴾، ﴿ان شائک هو الابتر﴾

- (۱) استثنا، انّ برای اثبات و ما برای نفی، مقدم شدن جار و مجرور، اسم جمع مضاف
 (۲) استثنا، مقدم شدن معمول، به‌کار بردن جمله اسمیه، انّ
 (۳) نفی و استثنا، انّما، مقدم داشتن معمول، ضمیر فصل
 (۴) نفی و استثنا، انّ، لام، معرفه بودن ابتر

۲۷۴- کدام مورد معنای نادرستی برای واژه قرآنی ذکر کرده است؟

- (۱) حصص: آشکار شد (۲) تسیمون: چرا می‌کنید
 (۳) اغویتنی: گمراهم ساختی (۴) توژهم از: آنها را آزار می‌دهد آزار دادنی

۲۷۵- مؤلف «تهذیب اللغة» کیست؟

- (۱) ابن سیده (۲) ازهری (۳) ابن برّی (۴) جوهری

۲۷۶- چرا مقصود از «من عنده علم الكتاب» در سوره مبارکه رعد، «عبدالله بن سلام» نیست؟

- (۱) در قرآن کریم مقصود از «من عنده علم الكتاب» امام علی (ع) است.
 (۲) عبدالله بن سلام فاقد «علم الكتاب» بوده است.
 (۳) زیرا سوره رعد مکی است.
 (۴) زیرا سوره رعد مدنی است.

۲۷۷- حرف «من» در آیه شریفه «ما یفتح الله للناس من رحمة»، به چه معنی است؟

- (۱) تبیین (۲) ابتدای غایت (۳) تبعیض (۴) تعلیل

۲۷۸- «ما» در آیه شریفه «فما استقاموا لكم فاستقیموا لهم»، از کدام نوع است؟

- (۱) استفهامیه (۲) مصدریه (۳) موصوله (۴) شرطیه

۲۷۹- حکمت تقدیم و تأخیر در آیه شریفه «لن یتنکف المسیح ان یتوب الله و لا الملائكة المقربون»، کدام است؟

- (۱) ترقی (۲) تدلی (۳) شرافت (۴) تعظیم

۲۸۰- در کدام آیه «عامی» ذکر شده است که مراد از آن مخصوص است؟

- (۱) «ام یحسدون الناس» (۲) «ثم افیضوا من حیث افاض الناس»
 (۳) «و المطلقات یتربصن بانفسهنّ ثلاثة قروء» (۴) «فنادته الملائكة و هو قائم یصلی فی المحراب»

۲۸۱- مبین آیه شریفه «و اوفوا بعهدی اوف بعهدکم» چیست؟

- (۱) لئن اقمتم الصلاة و آتیتم الزکاة (۲) اقیموا الصلاة و آتوا الزکاة
 (۳) ألم اعهد إلیکم یا بنی آدم (۴) ألسنت بربکم قالوا بلی

۲۸۲- مجمل در آیه شریفه «الیه یصعد الكلم الطیب و العمل الصالح یرفعه» چیست؟

- (۱) ضمیر بارز در یرفعه (۲) ضمیر مستتر در یرفع
 (۳) ضمیر مستتر فاعلی در یصعد (۴) ضمیر «ها» در الیه یصعد

۲۸۳- کدام مورد در معانی نسخ نادرست است؟

- (۱) نسخ التلاوة دون الحكم و مثلوا لذلك بآیه الرجم
 (۲) نسخ التلاوة و الحكم و مثلوا لذلك عشر رضعات معلومات
 (۳) نسخ الحكم و التلاوة و مثال ذلك الشيخ و الشیخه اذا زینا
 (۴) نسخ الحكم دون التلاوة و مثال ذلك فاعفوا و اصفحوا حتی یأتی الله بامرہ

۲۸۴- کدام مورد از انواع مفهوم مخالف نیست؟

- (۱) صنعت (۲) شرط (۳) غایت (۴) حصر

۲۸۵- در آیه شریفه «و لا یلدوا الا فاجراً کفاراً»، چه نوعی از مجاز به کار رفته است؟

- (۱) تسمیة الشیء باسم مایوول الیه (۲) تسمیة الشیء بصفة ما کان
 (۳) اطلاق سبب و ارادة مسبب (۴) اطلاق مسبب و ارادة سبب

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّشْكِيلِ (٢٨٦ و ٢٨٧)

٢٨٦- عَيْنُ الْخَطَا:

- (١) لَا تَنْقُضُ سُنَّةً صَالِحَةً عَمِلَ بِهَا صُدُورُ هَذِهِ الْأُمَّةِ وَاجْتَمَعَتْ بِهَا الْأَلْفَةُ؛
- (٢) وَصَلَحَتْ عَلَيْهَا الرَّعِيَّةُ، وَلَا تُحَدِّثَنَّ سُنَّةً تَضُرُّ بِشَيْءٍ مِنْ مَاضِي تِلْكَ السَّنَنِ؛
- (٣) فَيَكُونُ الْأَجْرُ لِمَنْ سَنَّهَا وَالْوِزْرُ عَلَيْكَ بِمَا تَقَضَّتْ مِنْهَا، وَ أَكْثَرُ مُدَارَسَةِ الْعُلَمَاءِ؛
- (٤) وَ مُنَافَقَةُ الْحُكَمَاءِ فِي تَثْبِيْتِ مَا صَلَحَ عَلَيْهِ أَمْرٌ بِإِلَادِكَ وَ أَقَامَةِ مَا اسْتَقَامَ بِهِ النَّاسُ قَبْلَكَ!

٢٨٧- عَيْنُ الْخَطَا:

- (١) إِنَّ الصَّوْمَ ضَرُورِيٌّ لِأَبْنَاءِ الْعَصْرِ الْحَاضِرِ، وَ إِنَّهُ يُعْتَبَرُ إِجْرَاءً فِعَالٍ؛
- (٢) فِي تَخْفِيفِ الْوِزْرِ وَ مُعَالَجَةِ كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرَاضِ، وَهُوَ الْأَمْرُ الَّذِي؛
- (٣) كَانَتْ لَهُ نَتَائِجٌ مُفِيدَةٌ فِي أَنْقَاصِ الْوِزْرِ وَ مُعَالَجَةِ الْمُعْضَلَاتِ الْجَسَدِيَّةِ وَ الْعَقْلِيَّةِ؛
- (٤) غَيْرَ أَنَّهُ كُلُّ مَنْ يَرْغَبُ بِاتِّبَاعِ الصَّوْمِ الطَّبِيِّ فَعَلَيْهِ أَنْ يَبْقَى تَحْتَ الْإِشْرَافِ الطَّبِيِّ الدَّقِيقِ!

■ ■ عَيْنُ الْخَطَا عَنِ الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٢٨٨ و ٢٨٩)

٢٨٨- ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَىٰ كُلَّمَا جَاءَ أُمَّةٌ رُسُلَهُمْ كَذَّبُوهُمُ، فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا...﴾:

- (١) كُلَّمَا؛ كَلٌّ: مِنْ أَدْوَاتِ الشَّرْطِ وَ مَنْصُوبٍ عَلَى أَنَّهُ مَفْعُولٌ فِيهِ، مُتَعَلِّقَةٌ جَوَابُ الشَّرْطِ؛ مَا: مُضَافٌ إِلَيْهِ وَ مَجْرُورٌ مَحَلًّا
- (٢) جَاءَ: فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «رَسُولٌ» وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ وَ مَصْدَرٌ مُؤَوَّلٌ، وَ مُضَافٌ إِلَيْهِ لِلْمُضَافِ «كَلٌّ» وَ مَجْرُورٌ مَحَلًّا
- (٣) تَتْرَى: أَصْلُهُ «وَتَرَى» مَادَّةً «وَتَر» حَالٌ مَفْرُودَةٌ وَ مَنْصُوبٌ تَقْدِيرًا، عَامِلُ الْحَالِ فِعْلٌ «أَرْسَلْنَا»
- (٤) أُمَّةٌ: مَفْعُولٌ بِهِ وَ مَنْصُوبٌ لِلْفِعْلِ «جَاءَ»، وَ قَدْ تَقَدَّمَ عَلَى الْفَاعِلِ وَجُوبًا لِاتِّصَالِ ضَمِيرِهِ بِالْفَاعِلِ

٢٨٩- «تَمَلَّ النَّدَامَى مَا عَدَانِي، فَيَأْتِي بِكُلِّ الَّذِي يَهْوَى نَدِيمِي مَوْلَعٌ»:

- (١) تَمَلَّ: مُضَارَعٌ، مَجْرُودٌ ثَلَاثِيٌّ، مُضَاعَفٌ (إِدْغَامُهُ وَاجِبٌ)، مَبْنِيٌّ لِلْمَجْهُولِ؛ نَائِبٌ فَاعِلُهُ «النَّدَامَى» وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ
- (٢) عَدَا... مِنْ أَدْوَاتِ الْإِسْتِنَاءِ وَ عَامِلٌ جَرٌّ؛ النُّونُ حَرْفٌ وَقَايَةُ؛ الْيَاءُ: مُسْتَشْتَى مُتَّصِلٌ وَ مَجْرُورٌ مَحَلًّا بِحَرْفِ الْجَرِّ
- (٣) مَا عَدَانِي: «مَا» حَرْفٌ مَصْدَرِيٌّ؛ عَدَا: فِعْلٌ جَامِدٌ وَ فَاعِلُهُ الضَّمِيرُ الْمُسْتَشْتَرِ فِيهِ وَجُوبًا عَلَى خِلَافِ الْأَصْلِ تَقْدِيرُهُ «هُوَ»؛ الْيَاءُ: مَفْعُولٌ بِهِ وَ مَنْصُوبٌ مَحَلًّا
- (٤) يَهْوَى: مُضَارَعٌ، لِلْغَائِبِ، مَعْتَلٌ وَ لَفِيفٌ مَقْرُونٌ (إِعْلَالُهُ بِالْقَلْبِ)؛ فَاعِلُهُ «نَدِيمٌ» وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ وَ صَلَةٌ، عَائِدَةٌ مَحْذُوفٌ، تَقْدِيرُهُ: يَهْوَاهُ

۲۹۰- عَيْنُ الْخَطَا (عن عمل «حتّى»):

- (۱) رجع جميع المسافرين حتّى ذوي العاهات!
 (۲) إنّها جهدت حتّى فازت في المباراة!
 (۳) طالعت طول اللّيل حتّى طرفي الفجر!
 (۴) لا تجتهدين حتّى تتأخّرين في حياتك!
- ۲۹۱- عَيْنُ تَقْدِيمِ الْمَفْعُولِ بِهِ جَوَازًا:
- (۱) ﴿ولكن كانوا أنفسهم يظلمون﴾
 (۲) أولم يَنهَ بني أُمَيَّةَ عَلِمُهَا بي عن قَرْفي!
 (۳) ﴿إنّما يخشى الله من عباده العلماء﴾
 (۴) ﴿وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَر﴾
- ۲۹۲- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ نَاسِخٌ:
- (۱) إنّ الصدق لمرغمون فيه!
 (۲) أشهد أنّ لن نقوم نحن بهذا العمل!
 (۳) أطلعتهم أنّ حان وقت القيام!
 (۴) تبيّن أنّ لا يُحسب للمجرمين جزاء!
- ۲۹۳- عَيْنُ الْخَطَا لِلْفَرَاغِ: اشترك في التصويت ....
- (۱) أحد عشر ألف ناخب و مائة ناخبة!
 (۲) اثنتا عشرة ألف ناخبة و مائة ناخب!
 (۳) أحد عشر ألفًا من الناخبين و مائة ناخبة!
 (۴) اثنا عشر ألفًا من الناخبات و مائة ناخب!

■ ■ عَيْنُ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي التَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ عَلَى حَسَبِ تَطْبِيقِ الْقَوَاعِدِ (۲۹۶-۲۹۴)

۲۹۴- « إِنَّمَا الضَّلَالَةُ هِيَ أَنْ تَضَلَّ وَ تَظَنَّ أَنَّكَ قَدْ اهْتَدَيْتَ! »:

- (۱) اینکه گمراه شوی و گمان کنی که هدایت یافته‌ای فقط گمراهی است!
 (۲) گمراهی فقط به اینست که اگر گمراه شدی خیال کنی هدایت یافته‌ای!
 (۳) اینکه در ضلالت بمانی و حال اینکه خیال کنی در هدایتی، فقط گمراهی است!
 (۴) ضلالت فقط این است که گمراه شوی در عین حال گمان کنی هدایت یافته‌ای!
- ۲۹۵- « لَوْ أَبْصَرْتُمْ مَا بُصِّرَ مِنْ مَاتِ مِنْكُمْ، لَكُنْتُمْ جَزَعْتُمْ وَ وَهَلْتُمْ؛ لَكِنَّهُ مُسْتَوْرٌ عَنْكُمْ وَ عَمَّا قَرِيبٍ سَتُرْفَعُ الْأَسْتَارُ عَنْكُمْ! »:
- (۱) اگر آنچه را مردگان شما دیده‌اند، می‌دیدید، طاقت نمی‌آوردید و ترس شما را فرا می‌گرفت و بی‌قرار می‌شدید؛ اما از شما پنهان داشته می‌شود تا وقتی که پرده‌ها کنار رود!
 (۲) چنانچه بینا می‌شدید مانند کسانی که از بین شما رفته‌اند، دچار بی‌قراری می‌شدید و ترس بر شما مسلط می‌شد؛ ولی آن را بر شما آشکار نمی‌کنیم تا زمانی که پرده‌ها کنار رود!
 (۳) اگر آنچه را برای مردگان شما واضح شده می‌دیدید، حتماً بی‌قراری می‌کردید و می‌هراسیدید؛ ولی از شما پوشیده است، و زود باشد که حجاب‌ها از برابر دیدگانتان کنار زده شود!
 (۴) چنانچه مانند کسانی که مردند، نسبت به نادانسته‌ها بصیرت می‌یافتید، حتماً بی‌قرار می‌شدید و می‌ترسیدید؛ ولی بر شما پنهان شده است تا زمانی که پرده از برابر چشمانتان برداشته شود!

٢٩٦- « سخن چون از دل برآید در دل افتد، و چون از زبان برآید از گوش درنمی گذرد! »:

- (١) الكلمة إذا خرجت من القلب وقعت في القلب، و إذا خرجت من اللسان لم تجاوز الأذان!
- (٢) إذا خرج الكلام من قلب دخل في قلب آخر، و إذا يخرج من الألسنة لا يدخل في الأذان!
- (٣) كل كلمة جاءت من القلوب دخلت في القلوب، و إذا جاءت من اللسان دخلت الأذان!
- (٤) إن ظهر الكلام من داخل القلب يسكن فيه، و إن يظهر من اللسان لا يدخل في الأذان!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٢٩٧-٣٠٠)

٢٩٧- ﴿قل أمر ربي بالقسط و أقيموا وجوهكم عند كل مسجد﴾. في الآية الكريمة وضع ...

- (١) الخبر موضع الإنشاء لإظهار العناية بالشيء.
- (٢) الإنشاء موضع الخبر لإظهار العناية بالشيء.
- (٣) الإنشاء موضع الخبر للتنبيه على سرعة الامتثال.

(٤) الخبر موضع الإنشاء للاحتراز عن مساواة اللاحق بالسابق.

٢٩٨- « إلى الله أشكو لا إلى الناس أنتي أرى الأرض تبقى و الأخلاء تذهب! ». المقصور و المقصور عليه

في البيت ...

- (١) أنتي/ أرى
- (٢) أشكو/ لفظ الجلالة
- (٣) الناس/ الأرض
- (٤) لفظ الجلالة/ الأخلاء

٢٩٩- ﴿و آتيناها الكتاب المستبين و هديناهما الصراط المستقيم﴾. في الآية الكريمة من المحسنات ...

- (١) المماثلة
- (٢) التشريع
- (٣) الموازنة
- (٤) الإرداف

٣٠٠- ﴿هو السميع البصير﴾. في الآية الكريمة ...

- (١) مراعاة التظير
- (٢) جناس ناقص
- (٣) حسن التعليل
- (٤) أيهام التّضاد

